

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ
2015թ. երրորդ եռամսյակի համար

Բովանդակություն

Ծահույթի կամ վճասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	7

ՍԻԶԱՆԿՅԱԼ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ԽԱՄԱՊԱՐՔԻԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
30 ՄԵՆԱԿԱՆ ԲՐԵՔ 2015թ.

Բանկի անվանումը՝ ԱՄԵՐԻԿԱԲԱՆԿ ՓԲԸ

Գտնվելող վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0015, Գր.Լուսավորիչ 9, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱԾՈՒՄԸ	Ծնր.	01/07/2015- 30/09/2015 (շառողկած)	01/01/2015- 30/09/2015 (շառողկած)	01/07/2014- 30/09/2014 (շառողկած)	01/01/2014- 30/09/2014 (շառողկած)
Տոկոսային եկամուտներ	4	8,781,284	25,865,824	6,948,751	19,646,245
Տոկոսային ծախսեր	4	(4,692,224)	(14,362,449)	(2,985,183)	(9,234,799)
ԶՈՒՏ ՏՈՎՈՍԱՅԻՆ ԵՎ ՆՄԱՆԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՄԸ		4,089,060	11,503,375	3,963,568	10,411,446
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	5	719,820	1,874,513	596,256	1,640,484
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	6	(128,593)	(362,137)	(100,437)	(321,158)
ՄԱՍՑՎԱԾ ԶՈՒՏ ԿՈՄՄՈՒՄԸ ԵՎ ԱՅԼ ՎՃԱՐՆԵՐ		591,227	1,512,376	495,819	1,319,326
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից գուտ (վնաս) / օգուտ	7	(69,645)	(1,553,668)	(1,110,063)	(116,145)
Արտարժորական գործառնություններից գուտ եկամուտ	8	672,378	3,309,322	1,919,219	1,876,230
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից գուտ (վնաս) / օգուտ		20,207	(19)	55,312	158,230
Այլ գործառնական եկամուտներ (ծախսեր)	9	652,421	1,572,969	117,614	184,574
ԳՈՐԾՈՒՆԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՄՆԵՐ		5,955,648	16,344,355	5,441,469	13,833,661
Արթեղրկումից կորուստներ	10	(1,585,487)	(3,838,678)	(267,423)	(950,015)
Աշխատակազմի գծով ծախսեր		(1,565,998)	(4,176,114)	(1,728,907)	(4,219,044)
Այլ բնիսմուր վարչական ծախսեր	11	(805,645)	(2,308,653)	(741,027)	(2,252,941)
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎՆԱՍ ՄԻՋՎԵՎ ՀԱՐԿՈՒՄԸ		1,998,518	6,020,910	2,704,112	6,411,661
Ընհուրահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	12	(172,441)	(1,167,807)	(454,524)	(1,280,133)
ԺԱՄԱՆԱԿԱՌԱՋՄԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ		1,826,077	4,853,103	2,249,588	5,131,528
ԱՅԼ ՀԱՍՏԱՐՓԱԿ ԵԿԱՄՈՒՄԸ/ՎՆԱՍ					
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներից օգուտ (վնաս)		(89,835)	(158,542)	(59,208)	(80,116)
ԱՅԼ ՀԱՍՏԱՐՓԱԿ ԵԿԱՄՈՒՄԸ/ՎՆԱՍ		(89,835)	(158,542)	(59,208)	(80,116)
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՍՏԱՐՓԱԿ ԵԿԱՄՈՒՄԸ		1,736,242	4,694,561	2,190,380	5,051,412

Հայկական դրամական ամսաթիվը՝ 14.10.15թ.

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ

ԳՈՀԱՐ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

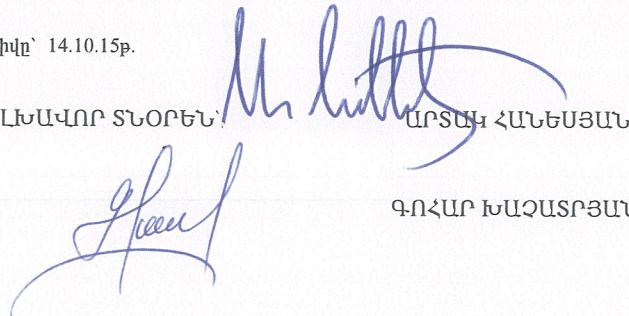
ԱԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական դրույթյան մասին
30 սեպտեմբերի 2015թ.

Բանկի անվանումը՝ ԱՍԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ
 Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0015, Գր.Լուսավորիչ 9, հեռ՝ 56 11 11

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծնր.	30/09/2015 (շաբուգված)	31/12/2014 (ստուգված)
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեներ	13	104,407,626	68,115,676
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		107,676	200,232
Չափույթի կամ վճարի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			
- Բանկի կողմից պահվող	14	56,727	-
- Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		-	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Բանկի կողմից պահվող	15	4,895,592	518,781
- Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	15	4,270,889	7,092,783
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	16	3,381,215	1,157,853
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	17	3,237,965	1,526,358
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18	282,325,075	278,808,949
Պահանջներ ակտիվիտեների գծով	19	8,727,548	14,216,567
Ֆինանսական վարձակայության գծով ստացվելիք գումարներ	20	2,229,460	2,852,570
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	21	6,163,613	4,481,019
Մինչև մարտման ժամկետը պահվող ներդրումներ			
- Բանկի կողմից պահվող	22	2,080,897	920,668
- Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	22	14,253,737	14,114,862
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ		-	420,928
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	23	2,706,906	2,830,644
Ընթացիկ հարկային ակտիվ		505,544	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ	12	-	142,618
Այլ ակտիվներ	24	2,929,113	2,343,630
Ընդամենք՝ ակտիվներ		442,279,583	399,744,138
Պարտավորություններ			
Չափույթի կամ վճարի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	14	912,765	673,732
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		17,505,046	21,301,407
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	25	18,379,976	27,434,632
Հաճախորդների բնական հաշիվներ և ավանդներ	26	246,197,395	208,696,931
Ստորադադարություններ	27	15,176,691	15,380,080
Այլ փոխառություններ	27	94,321,630	80,395,539
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		-	685,795
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	12	252,976	-
Այլ պարտավորություններ	28	2,583,777	2,821,256
Ընդամենք՝ պարտավորություններ		395,330,256	357,389,372
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	29	25,447,680	25,447,680
Էմիսիոն եկամուտ		28,571	28,571
Վերագնահասնան պահուստներ		(290,857)	(132,315)
Չրաշխված շահույթ (վճար)		21,763,933	17,010,830
Ընդամենք՝ կապիտալ		46,949,327	42,354,766
Ընդամենք՝ պարտավորություններ և կապիտալ		442,279,583	399,744,138

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվ՝ 14.10.15թ.

 ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ
 ԳՈՀԱՐ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ԳՈՀԱՐ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վճարերյալ
30 սեպտեմբերի 2015թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԿԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**
 Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0015, Գր.Լուսավորչի 9, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	01/01/2015- 30/09/2015 (ՀԱՍՏԱԴՎԱԾ)	01/01/2014- 30/09/2014 (ՀԱՍՏԱԴՎԱԾ)
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	x	x
Ստացված տոկոսներ	25,315,657	18,005,731
Վճարված տոկոսներ	(13,917,393)	(7,881,521)
Ստացված գում կոմիսիոն և այլ վճարներ	1,874,511	1,640,484
Վճարված գում կոմիսիոն և այլ վճարներ	(362,137)	(321,158)
Չուտ վճարներ (մուտքեր) վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից	221,319	706,064
Չուտ մուտքեր արտարժութային գործառնություններից	1,715,395	1,256,369
Այլ ներմուծություններ	381,257	674,135
Վճարված աշխատավայր և վճարումներ աշխատակիցներին	(4,865,055)	(4,254,866)
Այլ թղթակիցների վարչական ծախսեր	(1,771,667)	(1,725,190)
Գործառնական ակտիվների նվազում / (ավելացում)		
Ըահույր/վճառով վերաշափող իրական արժեքով հաշվառվող		
Ֆինանսական ակտիվներ	(53,635)	(813,844)
Վճարարք համար մատչելի ակտիվներ	(386,811)	(4,071,229)
Բանկերին տրված վարչական մատուցման նորոգություններ	(2,360,267)	(1,777,888)
Հակադարձ հետօնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(1,708,188)	4,447,136
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(7,029,554)	(30,930,644)
Ֆինանսական վարձակայության գծով ստացվելիք գումարներ	785,981	505,024
Ստացվելիք գումարներ ակրեալիտիվներից	4,964,170	(3,265,833)
Ստացվելիք գումարներ ֆակտորներից	(1,771,977)	(2,979,004)
Այլ ակտիվներ	(404,177)	35,462
Գործառնական պարտավորությունների նվազում / (ավելացում)		
Ըահույր/վճառով վերաշափող իրական արժեքով հաշվառվող		
Ֆինանսական պարտավորություններ	(1,537,758)	(154,368)
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(8,198,140)	(1,156,424)
Հետօնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(3,778,092)	(15,999,428)
Հաճախորդների բնագիր հաշիվներ և պանդներ	40,509,634	39,455,015
Այլ պարտավորություններ	627,101	73,769
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը	28,250,174	(8,532,207)
Վճարված շահութահարկ	(1,923,919)	(1,485,000)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	26,326,255	(10,017,207)
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	x	x
Հիմնական միջոցների ծեռքբերում	(435,440)	(512,727)
Հիմնական միջոցների վաճառք	3,350	-
Մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ	(2,654,681)	(3,907,079)
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	(3,086,771)	(4,419,806)
Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	x	x
Վճարված շահարածիններ	(100,000)	(2,850,000)
Զուտ մուտքեր այլ փոխառություններից	13,292,183	(3,568,341)
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	13,192,183	(6,418,341)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցույթունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(139,717)	(2,469,391)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գումանական ամսաթիվ՝ 14.10.15թ.		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջամի սկզբում (Ծանոթագրություն 13)	68,115,676	98,815,692
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջամի վերջում (Ծանոթագրություն 13)	104,407,626	75,490,947

Հայաստանի Հանրապետության կամաց ամսաթիվ՝ 14.10.15թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՑԱՆ

ԳՈՀԱՐ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՄԻԶԱՆԿՅԱԼ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
30 սեպտեմբերի 2015թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԿԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**
 Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0015, Գր.Լուսավորիչ 9, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն նկամուս/վճառ	Վերաշափումից տարրերություններ	Շրաշխաված շահույթ/վճառ	Ընդամենը
Նախորդ ֆինանսական տարվա համարելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)					
Սնացորդը առ 01 հունվարի 2014թ. (ստուգված)	25,447,680	28,571	417,522	12,811,960	38,705,733
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և նաև սխալների ճշգրտումը	-	-	-	-	-
Վերահաջվարդված մնացորդը	25,447,680	28,571	417,522	12,811,960	38,705,733
Ֆինանսական ավտիվների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն՝ հետաձգված հարկեց զուտ	-	-	(80,116)	-	(80,116)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վճառ)	-	-	-	5,131,528	5,131,528
Շրաշխաված շահուրաբաժններ	-	-	-	(2,850,000)	(2,850,000)
Սնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2014թ. (շտուգված)	25,447,680	28,571	337,406	15,093,488	40,907,145
Ընթացիկ ֆինանսական տարվա համարելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)					
Սնացորդը առ 01 հունվարի 2015թ. (ստուգված)	25,447,680	28,571	(132,315)	17,010,830	42,354,766
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և նաև սխալների ճշգրտումը	-	-	-	-	-
Վերահաջվարդված մնացորդը	25,447,680	28,571	(132,315)	17,010,830	42,354,766
Ֆինանսական ավտիվների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն՝ հետաձգված հարկեց զուտ	-	-	(158,542)	-	(158,542)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վճառ)	-	-	-	4,853,103	4,853,103
Շրաշխաված շահուրաբաժններ	-	-	-	(100,000)	(100,000)
Սնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2015թ. (շտուգված)	25,447,680	28,571	(290,857)	21,763,933	46,949,327

Հաշվառմանը նաև պարզաբանված ամսաթիվ՝ 14.10.15թ.

ՏՆօՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՄԱԳՎՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ

ԳՈՀԱՐ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

Ամերիարանն ՓԲԸ-ն (նախկին, Հայներարտանկե ՓԲԸ) (այսուհետ, Բանկ) հիմնադրվել է 1992թ. սեպտեմբերի 8-ին ՀՀ օրենսդրության համաձայն: 2007թ.-ին Բանկը ձեռք բերվեց, Թի-Դի-Էյ Հոլինգս Լիմիթիդ ընկերության կողմից, որը գնեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 96.15%-ը: 2011թ. ընթացքում, Թի-Դի-Էյ Հոլինգս Լիմիթիդ ընկերությունը վերանվանվեց, Ամերիա Գրուպ (Սի-Ռուայ): 2013թ.-ին, Ամերիա Գրուպ (Սի-Ռուայ) ընկերությունը ձեռք բերեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100%-ը:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է հանդիսանում ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաջիվների սպասարկումը, վարկերի ու երաշխիքների տրամադրումը, դրամավճարային գործառնությունների իրականացումը, ինչպես նաև արժեքթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության ավանդների երաշխավորնան համակարգի անդամ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը տեղակայված է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկն ունի 11 մասնաճյուղ, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գլխամասային գրասենյակի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0015, Գրիգոր Լուսավորչի փ. 9: Բանկի աշխատողների միջին քանակը 2015թ.-ին 592 է (2014: 590):

2015 թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ Բանկի հիմնական բաժնետերն է, Ամերիա Գրուպ (Սի-Ռուայ), որին պատկանում է Բանկի բաժնետոռմանը 100%-ը:

Բանկի վերջնական վերահսկող անձը Ռուբեն Վարդանյանն է, ով իրավասու է կառավարել Բանկի գործառնություններն իր հայեցողությամբ և իր շահերից ելնելով:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 35-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը՝ շուկայական տնտեսության պահանջներին համապատասխան: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը առավելապես կախված է այս բարեփոխումներից և զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետությունից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվորյունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվորյունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՍՍ») պահանջների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվորյունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վճարի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և վաճառքի համար նատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(գ) Վերադասակարգումներ

2015թ.-ի ներկայացմանը համապատասխանելու նպատակով 2014թ.-ի մնացորդների գծով կատարվել են հետևյալ վերադասակարգումները.

Նախկինում գրանցված	Վերադասակարգ ում	Ճշգրտված
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	30,204,324	(2,769,692)
Այլ ներգրավված միջոցներ	77,625,847	2,769,692
Տոկոսային եկամուտ	19,156,685	489,560
Այլ գործառնական եկամուտ	674,135	(489,560)
		27,434,632
		80,395,539
		19,646,245
		184,575

(դ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական եռթյունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվորյունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(ե) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվորյունները ՖՀՍՍ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար դեկավարությունը պետք է կատարի դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի գծով ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ գնահատման և կարևոր դատողությունների հետ կապված զգալի անորոշությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 18-ում՝ Հաճախորդներին տրված վարկեր:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Եթե ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունում գրանցված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները չեն կարող որոշվել ակտիվ շուկաներից ելնելով, դրանք որոշվում են բազմաթիվ գնահատման մեթոդներով՝ ներառյալ մարենատիկական մոդելներով: Այս մոդելներում օգտագործվող մուտքագրվող տվյալները հնարավորության դեպքում վերցվում են տեսանելի շուկաներից, հակառակ դեպքում իրական արժեքը որոշելու համար պահանջվում է որոշակի մակարդակի դատողություն:

(b) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ

Բանկը կիրառել է հետևյալ վերանայված ՖՀՍՍ-ները և ՖՀՍՍԿ-ները, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՍՍ 32, Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում՝ ՀՀՍՍ 32 սուանդարտի փոփոխություններ

Սուանդարտի սույն փոփոխությունները պարզաբանում են տվյալ պահին ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք արտահայտությունը և հաշվանցման շափանիշները քլիրինգային համակարգերի համար, որոնց շրջանակներում օգտագործվում են ոչ միաժամանակյա մարումների մեխանիզմներ:

ՖՀՍՍԿ 21, Տուրքեր

ՖՀՍՍԿ 21 Սեկնարանությունը պարզաբանում է, որ կազմակերպությունը ճանաչում է տուրքը որպես պարտավորություն այն դեպքում, եթե տեղի է ունենում համապատասխան օրենսդրությանը նախատեսվող վճարում պահանջող գործողությունը: Այն դեպքում, եթե տուրքը առաջանում է նվազագույն շեմին հասնելիս, մեկնարանությունը պարզաբանում է, որ ոչ մի պարտավորություն չի ճանաչվում նախրան նշված նվազագույն շեմին հասնելը: Նշված ՖՀՍՍԿ-ն ազդեցություն չունի Բանկի ֆինանսական հաշվետվորությունների վրա, քանի որ Բանկը նախորդ տարիներին կիրառել է ՀՀՍՍ 37. Պահուածեր, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ սուանդարտի ճանաչման սկզբունքները՝ ՖՀՍՍԿ 21-ի պահանջներին համապատասխան:

ՀՀՍՍ 39. Ածանցյալ գործիքների նորացում և հեջի հաշվառման շարունակում՝ ՀՀՍՍ 39 սուանդարտի փոփոխություններ

Սույն փոփոխություններն ազատում են հեջի հաշվառումը դադարեցնելուց այն դեպքերում, եթե հեջավորման գործիք հանդիսացող ածանցյալ գործիքի նորացումը համապատասխանում է որոշակի շափանիշների և կիրավում են առաջընթաց մեթոդը: Սուանդարտի սույն փոփոխությունը կիրառելի չէ Բանկի համար, քանի որ Բանկը չի նորացրել իր ածանցյալ

գործիքները լճրացիկ ժամանակաշրջանում:

ՀՀՍՍ 36.Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարի բացահայտումներ՝
ՀՀՍՍ 36 ստանդարտի փոփոխություններ

Այս փոփոխությունները վերացնում են ՖՀՍՍ 13, Իրական արժեքի չափում ստանդարտի՝ չնախատեսված հետևանքները ՀՀՍՍ 36, Ակտիվների արժեզրկում ստանդարտով անհրաժեշտ բացահայտումների վրա: Բացի այդ, սույն փոփոխությունները պահանջում են բացահայտել այն ակտիվների կամ դրամաստեղծ միավորների փոխհատուցվող գումարները, որոնց գծով արժեզրկում է ճանաչվել կամ տեղի է ունեցել արժեզրկման հակադարձում հաշվետու ժամանակաշրջանում: Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ գործունեության արդյունքների վրա:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է սույն ֆինանսական հաշվետվորություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, բացառությամբ ծանոթագրություն 2-ի (ե) կետում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացվող գործարքները փոխարկվում են Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային միավորների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած շահույթը կամ վճասն իրենից ներկայացնում է ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույթի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև տարբերությունը: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Վերափոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժութային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վճասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացած տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված արտարժութային տարբերությունները վերադասարգվում են որպես շահույթ կամ վճաս, կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված դրամական միջոցների հոսքերի հեջափորման պահանջներին համապատասխանող տարբերությունների՝ հեջի արդյունավետ լինելու չափով:

(թ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ բղադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում պահպող միջոցները՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները, և այլ բանկերում պահպող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյունում:

(գ) Ֆինանսական գործիքներ

(ի) Դասակարգում

Ծահույթի կամ վճարի միջոցով իրական արժեքով չափող ֆինանսական գործիքները՝ իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարծ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ,
- հանդիսանում են ածանցյալ ֆինանսական գործիք (բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիր հանդիսացող ածանցյալ գործիքի կամ այն ածանցյալ գործիքի, որը նախատեսված է և հանդիսանում է արդյունավետ հեջափորման գործիք), կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին Բանկի կողմից նախատեսվում են որպես շահույթի կամ վճարի միջոցով իրական արժեքով չափող ֆինանսական գործիքներ:

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները նախատեսում է որպես շահույթի կամ վճարի միջոցով իրական արժեքով չափող ստորև ներկայացված պայմաններից մեկի բավարարման դեպքում:

- ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում, գնահատվում և ներկայացվում են իրական արժեքի հիմունքով,
- նախատեսումը վերացնում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվառական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային այլ հանգամանքներում, կամ
- ակտիվը կամ պարտավորությունը ներառում է պարունակվող ածանցյալ գործիք, որը էականորեն ձևափոխում է դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կապահանջվեն պայմանագրի համաձայն:

Պոտենցիալ բարենպատ պայմաններ ենթադրող (դրական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահպող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև ձեռք բերված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Պոտենցիալ ոչ բարենպատ պայմաններ ենթադրող (բացասական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահպող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև տրամադրված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես սլարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների համապատասխան դասակարգումը դեկավարությունը որոշում է սկզբնական ճանաչման պահին: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և որպես շահույթի կամ վճարի միջոցով իրական արժեքով չափող ֆինանսական գործիքների նախատեսված գործիքները սկզբնական ճանաչման պահին չեն վերդասակարգվում շահույթի կամ վճարի միջոցով իրական արժեքով չափող ֆինանսական գործիքների դասից: Ֆինանսական ակտիվները, որոնք համապատասխանում են վարկերի և դեբտորական պարտքերի սահմանմանը, կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վճարի միջոցով իրական արժեքով չափող ֆինանսական գործիքների կամ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների դասից, եթե Բանկը մտադիր է և ի վիճակի է պահել այդ

գործիքները մոտ ապագայում կամ մինչև մարման ժամկետը: Այլ ֆինանսական գործիքները կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից միայն հազվագյուտ հանգամանքներում: Հազվագյուտ հանգամանքներն ի հայտ են գալիս եզակի արտասովոր դեպքի արդյունքում, եթե գորեք անհավանական է, որ այն կրկին տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Փոխառությունները և դերիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնց Բանկը մտադիր է անմիջապես կամ կարծ ժամկետում վաճառել,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնց գծով Բանկը չի փոխառությունը իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարունակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Բանկը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են փոխառությունների ու դերիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես փոխառություններ ու դերիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) **Ծանաչում**

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունում, եթե Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են առք ու վաճառքի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) **Չափում**

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում շրասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի

հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- փոխառությունների ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը, և
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չեն արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վճարի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, եթե իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապահանաչման պահանջները:

(iv) **Ամորտիզացված արժեք**

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը՝ հանած արժեգրկումից կորուստը։ Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը։

(v) **Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ**

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիսի բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Բանկը նշված ամսաթվի դրությամբ։ Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս շահույթման դիմուլը։

Հնարավորության դեպքում, Բանկը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները։ Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար։

Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում, Բանկը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նախագույնի հասցնելու նպատակով։ Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառյամ է բոլոր այն գործուները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին նման հանգամանքներում։

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապահովությունը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը։ Եթե Բանկը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական

արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում է ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնաված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով։ Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ու այն պահից, եթե գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է։

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Բանկը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով։

Շուկայական և վարկային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների պորտֆելները, որոնք Բանկը կառավարում է շուկայական կամ վարկային ռիսկին իր գուտ ենթարկվածության սկզբունքով, չափում են հիմք ընդունելով այն գինը, որը կստացվեր համապատասխան/կոնկրետ ռիսկի գծով գուտ երկար դիրքը վաճառելուց (կամ կվճարվեր համապատասխան/կոնկրետ ռիսկի գծով գուտ կարճ դիրքը փոխանցելու դիմաց)։ Պորտֆելի մակարդակով կատարվող այս ճշգրտումները բաշխվում են առանձին ակտիվներին և պարտավորություններին՝ պորտֆելի յուրաքանչյուր առանձին գործիքի գծով համապատասխան ռիսկի ճշգրտման հիմունքով։

(vi) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ։

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապահանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում։ Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը։

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, եթե ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապահանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում։

(vii) Ապահանաչում

Բանկն ապահանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, եթե ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ եթե փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատուցները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում,

ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապահանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Բանկի կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորունում: Բանկն ապահանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, եթե պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապահանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապահանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(viii) Հետզննման և հակադարձ հետզննման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզննման պայմանագրերով («օբյեկտ») վաճառված արժեքորդերը հաշվառվում են որպես գրավով պահպանված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեքորդերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ոեապ գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետզննման գների տարրերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վճառում ոեապ պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետզննման պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեքորդերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետզննման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարրերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վճառում ոեապ պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեքորդերը վերադարձներու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահպող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ix) Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, սփորտ գործարքները, տոկոսադրույթների օպջինները, արտարժույթի փոխարժեքները, բանկարժեք մետաղները և բորսաները, ինչպես նաև այս գործիքների ցանկացած համակցություն:

Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումը կատարվում է ածանցյալ գործիքի պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաշափում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում:

Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վճատում:

Թեև Բանկն իրականացնում է ածանցյալ գործիքների առ ու վաճառք ռիսկի հեջափորման նպատակով, այս գործիքները չեն որակվում որպես հեջի հաշվառման ենթակա:

(x) **Հաշվանցում**

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

(η) **Հիմնական միջոցներ**

(i) **Սեփական ակտիվներ**

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեգրկումից կորուստները:

Եթե հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարրեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) **Մաշվածություն**

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վճատում՝ կիրառելով գծային մեթոդը առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում վերջիններին կառուցումն ավարտելու և շահագործման համանական պահից: Օգտակար ծառայության զնահատված ժամկետները հետևյալն են.

— վարձակաված գույքի բարելավումներ	5-ից 10 տարի
— համակարգչներ և կապի սարքավորումներ	1-ից 7 տարի
— տնտեսական գույք	3-ից 10 տարի
— փոխադրամիջոցներ	7 տարի

Վարձակաված միջոցների բարելավումների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալության գործողության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում:

(ե) Οչ նյութական ակտիվներ

Զետք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վճառում՝ կիրառելով գծային մերորդ ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 1-ից 10 տարի:

(գ) Վաճառքի համար պահպող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները կամ ակտիվներից և պարտավորություններից բաղկացած օտարման ենթակա խմբերը, որոնց վերականգնումն ակնկալվում է հիմնականում վաճառքի, այլ ոչ՝ շարունակական օգտագործման միջոցով, դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահպող ակտիվներ: Անմիջապես նախքան «որպես վաճառքի համար պահպող» դասակարգումը, ակտիվները կամ օտարման ենթակա խմբերի բաղադրիչները վերաչափում են Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այնուհետև, որպես կանոն, ակտիվները կամ օտարման ենթակա խումբը չափում են հետևյալ արժեքներից նվազագույնով՝ հաշվեկշռային արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսերը:

(հ) Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու մասին: Նման վկայության առկաության դեպքում, Բանկը որոշում է արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբն արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորստ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին (կորստի դեպք), և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն է ունեցել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավաստորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի պայմանների խախտումները վարկառուի կողմից, ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացնան հայտանիշները, արժեքրդի համար գործող շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

Բացի այդ, վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեքում ներդրման իրական արժեքի՝ իր սկզբնական արժեքից նշանակալի կամ տևողական նվազումը նույնպես հանդիսանում է արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

(ի) Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են փոխառությունները և այլ դեբիտորական պարտքերը («փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր»): Բանկը վերանայում է իր փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Բանկը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին փոխառությունների ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն փոխառությունների ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Բանկը որոշում է, որ առանձին գնահատված փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի գծով՝ լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ փոխառությունը կամ դեբիտորական պարտքը վարկային ռեսկի համանման բնութագրերով փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այս փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթով գեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վճարները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող դիտարկելի տվյալների հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք:

Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլև ոչ ամրողությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, եթե վարկառուն ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման վարկառուների վերաբերյալ քիչ պատճական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում, ցանկացած արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Բանկն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վճարում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխառուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, եթե փոխառության հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Բանկը փոխառության մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստը) դուրս է գրում, եթե դեպքավարությունը որոշում է, որ փոխառությունը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկել են փոխառության վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

(ii) Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներում ընդգրկված չգնանշվող բաժնային գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ այն հնարավոր չէ

արժանահավատորեն զնահատել: Եթե առկա է այդ ներդրումների գծով արժեգրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես ներդրման հաշվեկշռային արժեքի և նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների ներկա շուկայական հատույցադրույքով գեղշված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը:

Այս ներդրումների գծով արժեգրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և ենթակա չեն հակադարձման:

(iii) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով արժեգրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ եկամտից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված արժեգրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեգրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոլկուսային եկամտի բաղադրիչ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեգրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեքը իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթում կամ վնասում արժեգրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեգրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, արժեգրկված վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեքը իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iv) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, զնահատվում են արժեգրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Գուղվիլի փոխհատուցվող գումարը որոշվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղշվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղշման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ոփուլիքը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամատեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեգրկումից կորուստը ճանաչվում է, եթե ակտիվի կամ նրա դրամատեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամրության: Եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Գուղվիլի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում:

(ը) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունում ճանաչվում է, եթե Բանկը որպես անցյալ դեսպերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգտաների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են գեղշելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով գեղշման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացորում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

Վերակազմավորման գծով պահուստը ճանաչվում է, եթե Բանկը հաստատում է վերակազմավորման մանրամասն պաշտոնական պլանը և եթե սկսվում է վերակազմավորումը կամ դրա մասին հայտարարվում է հանրությանը: Ապագա գործառնական ծախսերի գծով պահուստ չի ծնավորվում:

(թ) Վարկավորման պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածությունները, ակրենդիվիները և երաշխիքները, ինչպես նաև տրամադրում է վարկային ապահովագրման այլ տեսակները:

Ֆինանսական երաշխիքներն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխիքի սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կրեր, եթե առանձին պարտատերն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունը սկզբանապես ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ սկզբանապես ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամրտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխիքների գծով կորուստների պահուստը և վարկավորման այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, եթե գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունները և վարկավորման այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկավորման պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- Վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վճարի միջոցով,
- Եթե Բանկն ունի իր վարկավորման պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարծ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դասում գտնվող բոլոր վարկավորման պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,
- Վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարդել գուտ հիմունքով՝ դրանական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- Չուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

(Ժ) Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերին ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում առանց հարկային հետևանքների:

(i) Էմիսիոն եկամուտ

Բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող ցանկացած գումար ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(ii) Բաժնետիրական կապիտալի հետզնում

Եթե որպես սեփական կապիտալ ճանաչված բաժնետիրական կապիտալը հետ է զնվում, վճարված հատուցման գումարը, ներառյալ ուղղակիորեն վերագրելի ծախսերը, ճանաչվում է որպես սեփական կապիտալի նվազում:

(iii) Շահութաբաժիններ

Շահութաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահութաբաժիններն արտացոլվում են որպես չքաշխաված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, եթե հայտարարվում են:

(Ժ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վճարում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ եկամտի միավորներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամտում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա շահութահարկի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ծշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվորությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար

օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում հետևյալ ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ հարկային նախատակներով չնվազեցվող գույքի, ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչում, որը ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա, ինչպես նաև այն դրսոր ընկերություններում կատարած ներդրումներին վերաբերող ժամանակավոր տարբերություններ, որտեղ մայր ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկել ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը, և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի մոտ ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների շափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները շափում են կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալում են, որ կվիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ իիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսարձվի դրույթամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն շափու, որքանով հավանական է, որ առկա կյիմի ապակա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վճասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով առկա կյիմի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործել ժամանակավոր հարկային տարբերությունները:

(լ) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վճասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

Շահույթի կամ վճասի միջոցով իրական արժեքով շափուղ ֆինանսական գործիքների գծով հաշվեգրված զեղչերը և հավելավճարները ճանաչվում են շահույթի կամ վճասի միջոցով իրական արժեքով շափուղ ֆինանսական գործիքներից ստացված գուտ եկամտում:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահույթաբերության անքածան մաս, հետաձգվում են և ամրութացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վճասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Շահույթաժինների տեսքով եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վճասում՝ շահաբաժնի հայտարարման օրը:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վճասում գծով վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության գծով ստացված խրախուսող պայմանները ճանաչվում են որպես վարձակալության գծով ընդհանուր ծախսի անքածան մաս՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

(ի) Վարձակալություն

Ֆինանսական վարձակալություն՝ Բանկը որպես ֆինանսական վարձակալ

Բանկը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալությունը որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունում վարձակալության պայմանների ուժի մեջ մտնելու պահից վարձակալվող գույքի իրական արժեքի չափով, կամ, ցածր լինելու դեպքում, նվազագույն վարձակալական վճարների ընթացիկ արժեքով։ Նվազագույն վարձակալական վճարների ընթացիկ արժեքը հաշվարկելու համար որպես գեղշման գործակից օգտագործվում է վարձակալության ներքին տոկոսադրույթը, եթե այն հնարավոր է կիրառել, հակառակ դեպքում՝ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույթը։ Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ակտիվի արժեքի մեջ։ Վարձակալական վճարները համաշափորեն բաշխվում են ֆինանսական ծախսերի և շմարված պարտավորության նվազեցման միջև։ Ֆինանսական ծախսը տարածվում է վարձակալության ողջ ժամանակահատվածի վրա այնպես, որ հաշվարկվի հաստատուն դրույքաչափ պարտավորության յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի մնացորդային արժեքի նկատմամբ։ Վարձակալի կողմից ֆինանսական վարձակալության գործունեությանը ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումներն արտացոլվում են վարձակալված ակտիվների կազմում։

Ֆինանսական վարձակալություն՝ Բանկը որպես ֆինանսական վարձատու

Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերը վարձակալության գուտ ներդրման գումարի չափով՝ վարձակալության պայմանների ուժի մեջ մտնելու պահից սկսած։ Ֆինանսական եկամուտը հիմնված է գուտ շմարված ներդրման հաստատուն եկամտաբերության գործակցի օգտագործման մողելի վրա։ Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են վարձակալությունից դերիտորական պարտքի հաշվարկման մեջ։

Գործառնական վարձակալություն՝ Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի ժամանակ ոխսերը և հատույցները արդյունավետորեն այսիվում են վարձակալի կողմից, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն։ Գործառնական վարձակալության գծով վարձավճարները ճանաչվում են ծախսեր հավասարաշափ մասհանումների միջոցով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և լրացրկվում այլ գործառնական ծախսերի մեջ։

Գործառնական վարձակալություն՝ Բանկը որպես վարձատու

Բանկը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունում ներկայացնում է գործառնական վարձակալության առարկա հանդիսացող ակտիվի՝ ըստ ակտիվի բնույթի։ Գործառնական վարձակալությունից ստացվող վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորությունում հավասարաշափ վարձակալության ժամկետի ընթացքում որպես այլ եկամուտ։ Վարձակալներին տրամադրված գեղշերի համախառն գումարը արտացոլվում է որպես վարձակալությունից եկամտի նվազեցում՝ հավասարաշափ վարձակալության ժամկետի ընթացքում։ Գործառնական վարձակալության պայմանագրի հետ կապված սկզբնական ուղղակի ծախսումները ավելացվում են վարձակալության առարկա հանդիսացող ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին։

(Ժ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Թողարկված, բայց մինչև Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվորությունների թողարկումն ուժի մեջ չմտած ստանդարտները և մեկնաբանությունները ներկայացված են ստորև: Բանկը մտադիր է կիրառել այս ստանդարտները (Եթե դրանք կիրառելի են Բանկի համար) այն ժամանակ, երբ դրանք ուժի մեջ կմտնեն:

ՖՀՍՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ

2014 թ. հուլիսին ՀՀՍՍԽ-ն թողարկեց ՖՀՍՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ ստանդարտի վերջնական տարբերակը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքներին վերաբերող նախագծի բոլոր փուլերն ու փոխարինում է ՀՀՍՍ 39-ին՝ Ֆինանսական գործիքները. ճանաչում և չափում, և ՖՀՍՍ 9-ի բոլոր նախկին տարբերակներին: Ստանդարտը ներկայացնում է դասակարգման, չափման, արժեզրկման և հեջափորման հաշվառման նոր պահանջներ: ՖՀՍՍ 9-ը ուժի մեջ է մտնում 2018 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ ավելի վաղ կիրառման հնարավորությամբ: Հետքնարար կիրառումը պարտադիր է, բայց համեմատական տեղեկատվությունը պարտադիր չէ:

ՖՀՍՍ 9-ի կիրառումն ազդեցություն կունենա Բանկի ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման վրա, սակայն ազդեցություն չի ունենա Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման և չափման վրա:

ՀՀՍՍ 16 և ՀՀՍՍ 38 ստանդարտների փոփոխություններ՝ Մաշվածության և ամորտիզացիայի ընդունված մեթոդների պարզաբանում

Փոփոխությունները հստակեցնում են ՀՀՍՍ 16-ի և ՀՀՍՍ 38-ի այն սկզբունքը, որ հասույթը արտացոլում է գործունեության (որի մասն է հանդիսանում օգտագործվող ակտիվը) ընթացքում ձևավորված, այլ ոչ թե ակտիվի օգտագործման ընթացքում սպառվող տնտեսական օգուտները: Արյունքում, առաջացած հասույթի հարաբերությունը ակնկալվող ընդհանուր հասույթին չի կարող օգտագործվել հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվարկի համար և եզակի դեպքերում կարող է օգտագործվել ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի համար: Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2016 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Ավելի վաղ կիրառումը բույսարտելի է: Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունենա Բանկի վրա, քանի որ Բանկը ոչ նյութական ակտիվների նկատմամբ չի կիրառում հասույթի վրա հիմնված մաշվածության հաշվարկի մոտեցումը:

Տարեկան բարեփոխումներ՝ 2010-2012 շրջան

Այս բարեփոխումներն ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հուլիսի 1-ից հետո և ակնկալվում են, որ էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի վրա: Դրանք ներառում են՝

ՖՀՍՍ 2 Բաժնետոմսների վրա հիմնված վճարումներ

Այս բարեփոխումը կիրառվում է առաջընթաց կերպով և պարզաբանում է մի շարք հարցեր՝ կապված արյունավետության և ծառայության պայմանների սահմանումների հետ, մասնավորապես՝ աշխատակիցների կողմից բաժնետոմս ձեռք բերելու պայմանների հետ, ինչպիսիք են՝

- Կատարողականի պայմանը պետք է պարունակի ծառայության պայման,
- Կատարողականի թիրախին պետք է հասնել, մինչ գործընկերը ծառայություն է մատուցում,
- Կատարողականի թիրախը կարող է վերաբերել կազմակերպության կամ խմբի այլ կազմակերպության գործընթացներին կամ գործունեությանը,
- Կատարողականի պայմանը կարող է լինել շուկայական կամ ոչ շուկայական,
- Եթե գործընկերը, անկախ պատճառներից, իրավունքի առաջացման ժամանակահատվածում հրաժարվում է ծառայություն մատուցելուց, ծառայության պայմանը համարվում է չբավարարված:

ՖՀՍՍ 3 Զեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ

Փոփոխությունը կիրառվում է առաջնաբաց կերպով և պարզաբանում է, որ բոլոր պայմանական փոխառուցումները, որոնք դասակարգվել են որպես ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումից առաջացող պարտավորություն (կամ ակտիվներ), պետք է հետագայում չափել իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վճարի միջոցով՝ անկախ այն հանգամանքից, արդյոք դրանք ՖՀՍՍ 9-ի (կամ ՀՀՍՍ 39-ի) շրջանակներում են գտնվում, թե՛ ոչ:

ՖՀՍՍ 8 Գործառնական սեգմենտներ

Փոփոխությունները կիրառվում են հետընթաց և պարզաբանում են, որ.

- Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի ՖՀՍՍ 8 ստանդարտի 12-րդ հոդվածով սահմանվող սեգմենտների միավորման չափանիշների կիրառման հետ կապված դեկավարության դատողությունները, ներառյալ՝ միավորված գործառնական սեգմենտների կարճ նկարագրերը և տնտեսական բնութագրերը (օրինակ՝ վաճառքը և համախառն մարժան), որոնք օգտագործվում են սեգմենտների համանման լինելը զնահատելու համար:
- Սեգմենտի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների համաձայնեցման բացահայտումը պահանջվում է միայն այն դեպքում, եթե համաձայնեցումը գեկուցվում է գլխավոր գործառնական որոշումներ կայացնողին: Նույնը վերաբերում է սեգմենտի պարտավորություններին:

ՖՀՍՍ 13 Կարճաժամկետ դերիտորական և կրեդիտորական պարտքեր՝ Փոփոխություններ ՖՀՍՍ 13-ում

ՖՀՍՍ 13-ի փոփոխությունը Եզրակացության հիմքեր բաժնում պարզաբանում է, որ կարճաժամկետ դերիտորական և կրեդիտորական պարտքեր՝ առանց որոշակի տոկոսադրույթների, կարելի է չափել հաշիվ-ապրանքագրի գումարով, եթե զեղչման ազդեցությունը էական չէ:

ՀՀՍՍ 16 Հիմնական միջոցներ և ՀՀՍՍ 38 Ոչ նյութական ակտիվներ

Փոփոխությունը կիրառվում է հետընթաց և պարզաբանում է, որ ՀՀՍՍ 16-ում և ՀՀՍՍ 38-ում

ակտիվը կարող է վերագնահատվել ինչպես համախառն, այնպես էլ զուտ հաշվեկշռային արժեքի վերաբերյալ դիտարկելի տեղեկատվությանը հղում կատարելով։ Ի լրումն, կուտակված մաշվածությունը կամ ամորտիզացիան իրենից ներկայացնում է ակտիվի համախառն և հաշվեկշռային արժեքների միջև տարբերությունը։

ՀՀՍՍ 24 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Փոփոխությունը կիրառվում է հետրմբաց և պարզաբանում է, որ կառավարման ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունը (որը մատուցում է առանցքային կառավարչական անձնակազմի ծառայություններ) հանդիսանում է կապակցված կողմ և, համապատասխանաբար, պետք է բացահայտվի կապակցված կողմերի բացահայտումներում։ Բացի այդ, կազմակերպությունը, որն օգտվում է կառավարման ծառայություններ մատուցող կազմակերպության ծառայություններից, պետք է բացահայտի կառավարման ծառայությունների գծով ծախսերը։

Տարեկան բարեկողյումներ՝ 2011-2013 շրջան

Այս բարեկողյումներն ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հուլիսի 1-ից հետո և ակնկալվում են, որ էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի վրա։ Դրանք ներառում են՝

ՖՀՍՍ 3. Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ

Փոփոխությունը կիրառվում է առաջնաբաց կերպով և հստակեցնում է ՖՀՍՍ 3-ի կարգավորման շրջանակի բացառությունները։

- Բոլոր համատեղ ձեռնարկումները, այլ ոչ միայն համատեղ կազմակերպությունները, ՖՀՍՍ 3-ի շրջանակից դուրս են,
- Այս բացառությունը կիրառվում է միայն համատեղ ձեռնարկումների ֆինանսական հաշվետվորյունների նպատակներով հաշվապահական հաշվառման համար։

ՖՀՍՍ 13. Իրական արժեքի չափում

Փոփոխությունը կիրառվում է առաջնաբաց կերպով և պարզաբանում է, որ ՖՀՍՍ 13-ի բացառությունը կազմակերպությունների համար, որոնք պահում են ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների խումբ (պորտֆել), կարող է կիրառվել ոչ միայն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, այլ նաև այլ պայմանագրերի համար, որոնք գտնվում են ՖՀՍՍ 9-ի (ՀՀՍՍ 39, եթե կիրառելի է) շրջանակներում։

ՀՀՍՍ 40. Ներդրումային գույք

ՀՀՍՍ 40 ստանդարտում օժանդակ ծառայությունների նկարագրությունը տարբերում է ներդրումային գույք և սեփականատիրոց կողմից գրադեցված գույք (այսինքն՝ հիմնական միջոց) հասկացությունները։ Փոփոխությունը կիրառվում է առաջնաբաց կերպով և պարզաբանում է, որ որոշելու համար թե արդյոք գործարքը ակտիվի գնում է, թե ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում, օգտագործվում է ՖՀՍՍ 3-ը, այլ ոչ թե ՀՀՍՍ 40 ստանդարտի օժանդակ ծառայությունների նկարագիրը։

Արդյունավետ ՖՀՍՍ-ի նշանակությունը՝ ՖՀՍՍ 1-ի փոփոխություններ

Փոփոխությունը Եզրակացության հիմքերն ըաժնում պարզաբանում է, որ կազմակերպությունը կարող է ընտրել կիրառել ներկայիս ստանդարտը կամ նոր

ստանդարտը, որը դեռևս պարտադիր չէ, բայց թույլ է տալիս վաղաժամ կիրառություն, այն պայմանով, որ ստանդարտներից ցանկացածը կիրավում է հետևողականորեն կազմակերպության առաջին՝ ՖՀՍՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվորյունների մեջ ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների ընթացքում: ՖՀՍՍ 1-ի այս փոփոխությունն ազդեցություն չունի Բանկի վրա, քանի որ Բանկը հանդիսանում է ՖՀՍՍ-ի ընթացիկ կիրառող:

Տարեկան բարեփոխումներ՝ 2012-2014 շրջան

Այս բարեփոխումներն ուժի մեջ են մտնում 2016 թվականի հունվարի 1-ից հետո և ակնկալվում են, որ էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի վրա: Դրանք ներառում են՝

ՖՀՍՍ 5. Վաճառքի համար պահպող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և ընդհատված գործումներում՝ օտարման մեթոդների փոփոխություններ

Ակտիվները (կամ օտարման խմբերը) բնիփանուր առնամբ օտարվում են կամ վաճառքի, կամ սեփականատերերի միջև բաշխման միջոցով: ՖՀՍՍ 5-ի փոփոխությունը պարզաբանում է, որ նշանակած օտարման մեթոդներից մեկը մյուսով փոխարինելը չի նշանակի օտարման նոր պլան, այլ այն կիանդիսանա սկզբնական ծրագրի շարունակություն: Հետևաբար ՖՀՍՍ 5-ի պահանջների կիրառման ընդհատում չի լինի: Փոփոխությունը նաև պարզաբանում է, որ օտարման մեթոդի փոփոխությունը չի հանգեցնի դասակարգման ամսաթվի փոփոխությանը: Փոփոխությունը պետք է կիրառվի առաջընթաց կերպով 2016 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, սակայն ավելի վաղ կիրառումը բույլարելի է:

ՖՀՍՍ 7 «Ֆինանսական գործիքներ». Ծառայությունների մատուցման պայմանագրերի բացահայտումներ

ՖՀՍՍ 7 պահանջում է կազմակերպությունից տրամադրել բացահայտումներ ցանկացած փոխանցված և ամբողջովին ապահանաչված ակտիվի նկատմամբ շարունակական ներգրավվածության մասին: Խորհրդին հարցրել են, թե արդյոք ծառայությունների մատուցման պայմանագրերը բավարարում են շարունակական ներգրավվածության նապատակով կիրառվող այս բացահայտման պահանջներին: Փոփոխությունը պարզաբանում է, որ ծառայությունների մատուցման պայմանագրը, որը ներառում է միջնորդավճար, կարող է հաստատել ֆինանսական ակտիվի մեջ շարունակական ներգրավվածություն: Կազմակերպությունը պետք է գնահատի միջնորդավճարի բնույթը և ճշտի շարունակական ներգրավվածության համար անհրաժեշտ բացահայտումների հանապատճանությունը ՖՀՍՍ 7.Բ30 և ՖՀՍՍ 7.42Գ կետերում ներկայացված ցուցումներին: Փոփոխությունը պետք է կիրառվի 2016 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, սակայն ավելի վաղ կիրառումը բույլարելի է: Փոփոխությունը պետք է կիրառվի այնպես, որ շարունակական ներգրավվածություն կազմոն ծառայությունների մատուցման պայմանագրերի գնահատումը կատարվի հետընթաց: Սակայն, պահանջվող բացահայտումները չպետք է կատարվեն ավելի վաղ ժամանակահատվածներում, քան այն տարեկան ժամանակաշրջանը, եթե կազմակերպությունն առաջին անգամ կիրառում է փոփոխությունները:

ՖՀՍՍ 7 Ֆինանսական գործիքներ. միջանկյալ հաշվետվորյունների համար հաշվանցման բացահայտումների կիրառելիությունը

2011թ. դեկտեմբերին ՖՀՍՍ 7-ում կատարվել են փոփոխություններ, որպեսզի ավելացվի ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցման ուղեցույց: ՖՀՍՍ 7-ի փոփոխությունների կիրառման ամսաթվի դրույթամբ նշվում է, որ կազմակերպությունը պետք է կիրառի նշանակած փոփոխությունները տարեկան հաշվետվորյունների և նրանց միջանկյալ հաշվետվորյունների համար 2013 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՍՍ 34-ը՝ «Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններն», չի անդրադառնում բացահայտման այս պահանջին, և պարզ չէ՝ հարկավոր են արդյոք բացահայտումները անփոփ միջանկյալ հաշվետվորյունների համար:

Փոփոխությունը դուրս է մղում այդ հաշվետու ժամանակաշրջանների միջանկյալ ժամանակաշրջանների ընթացքում՝ արտահայտություն՝ պարզաբանելով, որ ՖՀՍՍ 7-ի բացահայտումները պարտադիր չեն միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններում։ Փոփոխությունը պետք է կիրառվի հետընթաց 2016 թվականի հունվարի 1-ին կամ հունվարի 1-ից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, սակայն ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է։

ՀՀՍՍ 34 «Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուն»։ Տեղեկատվորյան բացահայտումը միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորյունների որևէ այլ մասում

Փոփոխությունը նշում է, որ պահանջված միջանկյալ բացահայտումները պետք է կամ լինեն միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններում կամ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորյունները պետք է հղում պարունակեն ավելի ընդհանուր ֆինանսական հաշվետվորյունների բաղկացուցիչ մաս կազմող այն փաստաթղթին, որտեղ դրանք կատարվել են (դեկավարության մեկնաբանություններ կամ ուսկերի հաշվետվորյուն)։ Խորհուրդը նշել է, որ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորյան այլ բաղկացուցիչներում ներկայացված տեղեկատվորյունը պետք է հասանելի լինի օգտագործողներին միևնույն ժամանակ և միևնույն պայմաններով, ինչ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորյունները։ Եթե ֆինանսական հաշվետվորյունների օգտագործողները այլ տեղեկատվորյանը նմանօրինակ հասանելիություն չունենան, միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորյունները կինեն ոչ ամբողջական։ Փոփոխությունը պետք է կիրառվի հետընթաց 2016 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, սակայն ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է։

4 Զուտ տոկոսային եկամուտ

	01/07/2015- 30/09/2015	01/01/2015- 30/09/2015	01/07/2014- 30/09/2014	01/01/2014- 30/09/2014
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	7,587,772	22,225,802	5,813,790	16,512,774
Ֆինանսական ստացված եկամուտներ	123,470	376,075	210,521	489,560
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	250,834	672,850	173,955	588,345
Մինչև մարտան ժամկետը պահպան ներդրումներ	376,970	1,156,880	324,359	849,298
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվորյուններ	82,926	196,448	31,833	78,295
Հակառարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	92,473	245,576	57,939	207,098
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	71,889	241,546	81,986	253,967
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	190,508	615,190	252,214	662,729
Այլ	4,442	135,457	2,154	4,179
	8,781,284	25,865,824	6,948,751	19,646,245
Տոկոսային ծախս				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	2,206,569	6,634,058	1,922,408	5,609,715
Այլ փոխառություններ և ստորադասված փոխառություններ	1,589,226	4,870,221	849,473	2,901,513
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	284,219	496,860	38,340	147,826
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	449,716	1,795,303	4,023	86,164
Ակրեդիտիվներ և երաշխիքներ	145,471	518,782	166,182	483,987
Այլ	17,023	47,225	4,757	5,594
	4,692,224	14,362,449	2,985,183	9,234,799
Զուտ տոկոսային եկամուտ	4,089,060	11,503,375	3,963,568	10,411,446

5 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

	01/07/2015- 30/09/2015	01/01/2015- 30/09/2015	01/07/2014- 30/09/2014	01/01/2014- 30/09/2014
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Վարկային քարտերի սպասարկման ծառայություններ				
Դրամական փոխանցումներ	289,805	807,161	267,423	760,710
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների բողարկում	105,802	285,673	103,900	279,637
Կանխկացման և հաշիվների սպասարկման ծառայություններ	109,222	267,584	66,225	192,869
Հաշվարկային գործառնություններ	115,487	281,367	113,384	305,106
Բրոկերային ծառայություններ	11,101	30,415	5,120	15,076
Այլ	79,163	172,134	28,153	59,929
	9,240	30,179	12,051	27,157
	719,820	1,874,513	596,256	1,640,484

6 Կոմիսիոն և այլ վճարմերի տեսքով ծախս

	01/07/2015- 30/09/2015	01/01/2015- 30/09/2015	01/07/2014- 30/09/2014	01/01/2014- 30/09/2014
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների բողարկում	17,488	67,770	20,401	81,650
Վարկային քարտերի սպասարկման ծառայություններ	84,033	208,900	56,853	165,442
Դրամային փոխանցումներ	20,902	56,914	17,515	47,314
Այլ	6,170	28,553	5,668	26,752
	128,593	362,137	100,437	321,158

7 Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից զուտ (վնաս)/օգուտ

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից առաջացած զուտ շահույթ (վնաս) իր մեջ ներառում է հիմնականում արտարժութային ածանցյալ գործիքների վերագնահատումներ, որոնք օգտագործվում են արտարժութային դիրքերի հեջափորման համար:

8 Արտարժութային գործառնություններից զուտ եկամուտ

	01/07/2015- 30/09/2015	01/01/2015- 30/09/2015	01/07/2014- 30/09/2014	01/01/2014- 30/09/2014
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Զուտ օգուտ սփոր գործարքներից	666,719	1,715,395	473,132	1,256,369
Զուտ օգուտ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	5,659	1,593,927	1,446,087	619,861
	672,378	3,309,322	1,919,219	1,876,230

9 Այլ գործառնական եկամուտներ (ծախսեր)

	01/07/2015- 30/09/2015	01/01/2015- 30/09/2015	01/07/2014- 30/09/2014	01/01/2014- 30/09/2014
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ստացված սույներ և վնասներ	933,126	2,435,214	333,992	796,365
Ոչ ընթացիկ ակտիվների օտարումից զուտ եկամուտ	-	2,283	-	-
Այլ եկամուտ	60,045	117,424	10,406	55,610
Տույժերի և տուգանքների գծով ծախսեր	(22)	(1,022)	(4,556)	(4,791)
Ինկասացիա	(12,598)	(39,197)	(14,471)	(39,616)
Արժեքաբարձրացնելու գործունեություն	(38,086)	(100,879)	(22,396)	(62,635)
Երաշխիքների վճարմեր ավանդների հաստոցում երաշխավորող հիմնադրամին	(59,984)	(167,117)	(46,591)	(134,795)
Ծրագրային ապահովման սպասարկում	(53,007)	(159,079)	(49,022)	(146,683)
Վճարման համակարգի գծով ծախսեր	(80,438)	(210,346)	(61,529)	(188,684)
Այլ ծախսեր	(96,615)	(304,312)	(28,219)	(90,197)
	652,421	1,572,969	117,614	184,574

10 Արժեզրկումից կորուստներ/Արժեզրկումից հակադառնումներ

	01/07/2015- 30/09/2015	01/01/2015- 30/09/2015	01/07/2014- 30/09/2014	01/01/2014- 30/09/2014
	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,440,652	3,688,430	248,770	934,275
Այլ ակտիվներ	<u>144,835</u>	<u>150,248</u>	<u>18,653</u>	<u>15,740</u>
	<u>1,585,487</u>	<u>3,838,678</u>	<u>267,423</u>	<u>950,015</u>

11 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01/07/2015- 30/09/2015	01/01/2015- 30/09/2015	01/07/2014- 30/09/2014	01/01/2014- 30/09/2014
	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	223,603	655,867	210,347	607,409
Գովազդ և շուկայավարում	79,527	300,225	121,596	403,116
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	193,062	559,291	179,663	541,442
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	50,100	151,371	53,744	138,720
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	19,925	64,855	18,493	68,408
Գործուղման ծախսեր	18,266	43,630	9,244	27,294
Անվտանգության ծառայություն	17,450	50,895	13,462	44,298
Մասնագիտական ծառայություններ	32,713	56,589	5,138	60,841
Էլեկտրականության և կոմունալ ծախսերի վճարման	21,133	61,491	13,673	52,616
Ապահովագրություն	6,985	19,316	9,695	19,346
Բարեգործություն և հովանավորություն	64,334	80,603	22,255	43,337
Ներկայացուցական ծախսեր	4,403	17,840	5,317	15,743
Գրասենյակային ծախսեր	5,626	19,804	-	17,462
Հարկեր, բացառությամբ աշխատավարձին վերաբերող հարկերի և շահութահարկի	5,579	37,699	8,811	16,929
Այլ	<u>62,939</u>	<u>189,177</u>	<u>69,589</u>	<u>195,980</u>
	<u>805,645</u>	<u>2,308,653</u>	<u>741,027</u>	<u>2,252,941</u>

12 Ծահութահարկի գծով ծախս

	01/07/2015- 30/09/2015	01/01/2015- 30/09/2015	01/07/2014- 30/09/2014	01/01/2014- 30/09/2014
	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս				
Ընթացիկ տարի	155,161	732,580	451,055	1,175,648
Հետաձգված հարկի գծով ծախս				
Հետաձգված հարկերի շարժ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադառնան հետևանքով	<u>17,280</u>	<u>435,227</u>	<u>3,469</u>	<u>104,485</u>
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	<u>172,441</u>	<u>1,167,807</u>	<u>454,524</u>	<u>1,280,133</u>

2015թ-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2014թ-ին՝ 20%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

	2015թ. հազ. դրամ	%	2014թ. հազ. դրամ	%
Ծահույթ մինչև հարկումը	<u>6,020,910</u>		<u>6,411,661</u>	
Ծահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	1,204,182	20%	1,282,332	20%
Զնվազեցվող ծախսեր	<u>(36,375)</u>	<u>(0.6%)</u>	<u>(2,199)</u>	<u>0.0%</u>
	<u>1,167,807</u>	<u>19.4%</u>	<u>1,280,133</u>	<u>20.0%</u>

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվորությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեշոային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժունեն:

Սույն ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2015թ. և 2014թ. ընթացքում:

հազ. դրամ	2015թ.		Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	
	Սնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	Հահույթում կամ վնասում ճանաչված	Սնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2015թ.	
Հահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	32,265	(6,228)	-	26,037
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	33,079		39,635	72,714
Այլ ստացվելիք գումարների պահուստներ	(110,262)	(50,842)	-	(161,104)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(237,650)	(253,704)	-	(491,354)
Հիմնական միջոցներ	60,865	12,605	-	73,470
Այլ ակտիվներ	13,104		-	13,104
Այլ պարտավորություններ	351,216	(137,058)	-	214,158
	142,617	(435,227)	39,635	(252,975)

հազ. դրամ	2014թ.		Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	
	Սնացորդը առ 1 հունվարի 2014թ.	Հահույթում կամ վնասում ճանաչված	Սնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2014թ.	
Հահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	46,263	(24,407)	-	21,856
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(104,380)		20,028	(84,352)
Այլ ստացվելիք գումարների պահուստներ	(137,466)	(43,321)	-	(180,787)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(205,556)	(35,117)	-	(240,673)
Հիմնական միջոցներ	41,148	11,651	-	52,800
Այլ ակտիվներ	13,107	(3)	-	13,104
Այլ պարտավորություններ	180,473	(13,288)	-	167,186
	(166,410)	(104,485)	20,028	(250,867)

13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Կամիսկը դրամարկրում	13,204,253	9,566,767
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	78,110,982	50,575,892
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- ԱԱ- -ից ԱԱ+ վարկանիշով	4,734	2,883
- Ա- -ից Ա+ վարկանիշով	10,223,599	6,742,373
- Բ- -ից ԲԲԲ+ վարկանիշով	2,756,960	1,148,984
- վարկանիշ չունեցող	104,667	78,777
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	13,089,960	7,973,017
Ցանացած ավանդներ բանկերի հետ		
- Ա- -ից Ա+ վարկանիշով	2,431	-
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	104,407,626	68,115,676

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվներն իրենցից ներկայացնում են վճարհաշվարկային գործունեության համար նախատեսված մնացորդները, ինչպես նաև ՀՀ ԿԲ-ում պահվող պարտադիր պահուստավորման ենթակա միջոցները: Պարտադիր պահուստները ևս կարող են օգտագործվել Բանկի հայեցողությամբ, քանի որ դրանցից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված չէ:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն: Վերը նշված վարկանիշները Fitch վարկանշային գործակալության վարկանիշներն են:

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը ունի մեկ բանկում տեղաբաշխված միջոցներ (2014թ.դեկտեմբերի 31-ին՝ չկա), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ տեղաբաշխված միջոցների ընդհանուր գումարը կազմում է 7,041,093 հազար դրամ (2014թ.դեկտեմբերի 31-ին՝ 0 հազար դրամ):

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը:

14 Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափող ֆինանսական գործիքներ

	2015 հազ. դրամ	2014 հազ. դրամ
Ակտիվներ		
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		
Այլ պայմանագրեր	<u>56,727</u>	—
	<u>56,727</u>	—
Պարտավորություններ		
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		
Տոկոսադրույթի սվոպեր	130,185	161,325
Արտարժույթի պայմանագրեր	782,400	512,245
Այլ պայմանագրեր	180	162
	<u>912,765</u>	<u>673,732</u>

Ծահույթի կամ վնասի միջոցով չափող ֆինանսական գործիքները իրենցից ներկայացնում են առևտրական նպատակներով պահպող ֆինանսական գործիքներ:

Ծահույթի կամ վնասի միջոցով չափող ֆինանսական ակտիվները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

Տոկոսադրույթի սվոպեր

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսադրույթի սվոպի պայմանագրերի գումարները 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ներառյալ իրական արժեքը և անվանական գումարը: Ստորև ներկայացված արտարժույթով արտահայտված գումարները փոխարկվում են հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ գործող փոխարժեքներով: Այս դեռևս չմարված պայմանագրերի գծով չիրացված օգուտը և վնասը ճանաչվում է համապատասխանաբար շահույթում կամ վնասում:

	Իրական արժեք		Անվանական գումար	
	2015 հազ. դրամ	2014 հազ. դրամ	2015 հազ. դրամ	2014 հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարով ֆիքսված տոկոսադրույթի վճարում, ԱՄՆ դոլարով լրղացող տոկոսադրույթի ստացում	(130,185)	(161,325)	10,012,507	13,817,309

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի տոկոսադրույթի սվոպի երեք պայմանագրի՝ յուրաքանչյուրը 15,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական գումարով (2014թ դեկտեմբերի 31-ին՝ տոկոսադրույթի սվոպի երեք պայմանագրի՝ յուրաքանչյուրը 15,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական գումարով): Այս պայմանագրերի համաձայն՝ Բանկը վճարում է 2.1350%, 1.3125% և 0.9450% ֆիքսված տոկոսադրույթներ և ստանում է 6 ամիս USD-LIBOR-BBA (Բրիտանիայի բանկիրների ասոցիացիա) լրղացող տոկոսադրույթներ՝ համապատասխանաբար յուրաքանչյուր պայմանագրի համար: Տոկոսադրույթի սվոպի պայմանագրերի մարման ժամկետը լրանում է 2018թ-ին:

15 Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ			
Քանի կողմից պահպող					
Պարտային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ					
- Պետական պարտատոմսեր					
ՀՀ կառավարության պարտատոմսեր	1,379,001	268,753			
Հայաստանի Հանրապետության Եվրոպարտատոմսեր	3,013,999	-			
- Կորպորատիվ պարտատոմսեր					
Միջազգային ֆինանսական հաստատությունների պարտատոմսեր	323,061	104,832			
Այլ	73,073	38,738			
Քածնային ներդրումներ					
- Զգնանշվող բաժնային արժեթղթեր սկզբնական արժեքով	<hr/> 106,458	<hr/> 106,458			
	<hr/> 4,895,592	<hr/> 518,781			
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված					
ՀՀ կառավարության պարտատոմսեր	3,760,392	3,578,952			
Հայաստանի Հանրապետության Եվրոպարտատոմսեր	-	3,317,063			
Միջազգային ֆինանսական հաստատությունների պարտատոմսեր	<hr/> 510,497	<hr/> 196,768			
	<hr/> 4,270,889	<hr/> 7,092,783			
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներում ներառված են ստորև ներկայացվող չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը:					
Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող %	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Արքա	Հայաստանի Հանրապետություն	Վճարային համակարգ	3.76%	36,429	36,429
«Արցախ Բանկ»	Հայաստանի Հանրապետություն	Բանկային գործունեություն	1.06%	69,250	69,250
ՓԲԸ	Հանրապետություն	Դրամային փոխանցումներ	0.00%	<hr/> 779	<hr/> 779
SWIFT	Բելգիա			<hr/> 106,458	<hr/> 106,458

(ա) Որոշելի իրական արժեք չունեցող ներդրումներ

Սկզբնական արժեքով ներկայացված վաճառքի համար մատչելի բաժնային ներդրումները ներառում են չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը դրամային փոխանցումների ոլորտում։ Այս ներդրումների համար գործող շուկա գոյություն չունի, և վերջերս տեղի չեն ունեցել այնպիսի գործարքներ, որոնք կարող էին տրամադրել վկայություն դրանց ընթացիկ իրական արժեքի մասին։ Ի լրումն, զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդի կիրառման արդյունքում ձևավորվում են մի շարք իրական արժեքներ, ինչը պայմանավորված է այս ոլորտում դրամական միջոցների ապագա հոսքերի առկայության հետ կապված անորոշությամբ։

16 Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված միջոցներ		
ՀՀ ԿԲ-ում վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպնացված միջոց	320,000	820,000
Այլ բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ		
Հայկական բանկեր	2,853,094	-
ՏՀԶԿ կազմի մեջ մտնող բանկեր	162,933	295,220
Օտրարերկյա այլ բանկեր	45,188	42,633
Ընդամենը այլ բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ	3,061,215	337,853
Ընդամենը բանկերին տրված վարկեր և փոխատվորյուններ	3,381,215	1,157,853

Բանկերին տրված վարկերը և փոխատվորյուններն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

ՏՀԶԿ կազմի մեջ մտնող բանկերին և այլ օտարերկյա բանկերին տրված վարկերում և ավանդներում ներառված 160,129 հազար դրամ (2014թ-ին՝ 322,827 հազար դրամ) գումարն իրենից ներկայացնում է ակրելիտիվների, երաշխիքների և վարկային քարտերի դիմաց գրավադրված ավանդները:

Բանկերին տրված վարկերի և ավանդների կենտրոնացում

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ (2014թ-ին՝ չունի բանկ), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը:

17 Հակադարձ հետզննան պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Փոքր և միջին չափի հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	3,237,965	1,526,358
Միջին չափի հայկական բանկից ստացվելիք գումարներ	-	-
	3,237,965	1,526,358

Գրավ

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզննան պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին հետևյալ իրական արժեքով արժեքորդերը.

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
ՀՀ պետական և ոչ պետական արժեքորդեր	3,429,382	1,527,421

18 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	193,486,219	179,788,620
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	54,685,885	58,195,133
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	248,172,104	237,983,753
Անհատներին տրված վարկեր		
Հիփորեքային վարկեր	16,810,516	17,277,164
Վարկային քարտեր	13,771,029	16,367,111
Բիզնես վարկեր	2,568,414	2,495,719
Ավտոմեքենայի վարկեր	3,120,319	4,094,804
Սպառողական վարկեր	2,703,168	3,325,061
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	38,973,446	43,559,859
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	287,145,550	281,543,612
Արժեգրկման գծով պահուստ	(4,820,475)	(2,734,663)
Հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	282,325,075	278,808,949

Ստորև ներկայացված աղյուսակում բարձր վարկանիշ ունեցող վարկերը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկերն են, որոնք ունեն նվազագույն մակարդակի վարկային ռիսկ, սովորաբար ապահովված բարձրակարգ գրավով (որպես գրավ են հանդիսանում դրամական միջոցներ կամ պետական երաշխիքներ): Լավ ֆինանսական վիճակ և պարտքերի սպասարկման լավ պատմություն ունեցող այլ վարկառուները ընդգրկվում են

«Ամերիարանկ» ՓԲԸ

2015թ. Երրորդ եռամսյակի համար

ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոթագրություններ

ստանդարտ վարկանիշի մեջ: Ստանդարտ վարկանիշից ցածր վարկերը կազմում են անհատապես չարժեղված, ստանդարտից ցածր գնահատական ունեցող վարկերը:

	Չարժեղված և ոչ ժամկետանց					
	Բարձր վարկանիշ 2015	Ստանդարտ վարկանիշ 2015	Ստանդար- տից ցածր վարկանիշ 2015	Ժամկետանց, բայց չարժեղված 2015	Անհատապես արժեղված 2015	Ընդամենը 2015
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	28,104,263	202,833,273	—	8,075,612	4,667,354	243,680,502

	Չարժեղված և ոչ ժամկետանց					
	Բարձր վարկանիշ 2014	Ստանդարտ վարկանիշ 2014	Ստանդար- տից ցածր վարկանիշ 2014	Ժամկետանց, բայց չարժեղված 2014	Անհատապես արժեղված 2014	Ընդամենը 2014
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	32,826,034	196,085,992	—	5,163,171	1,684,533	235,759,730

Ստորև ներկայացված է արժեգրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի տեսակների 2015թ. ընթացքում:

	Վարկեր իրավաբանական անձանց հազ. դրամ	Վարկեր անհատներին հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբին	2,224,023	510,640	2,734,663
Զուտ ծախս	3,555,136	133,294	3,688,430
Նակինում դուրս գրված վարկերի վերադարձ	114,600	57,848	172,447
Դուրս գրումներ	(1,402,157)	(372,908)	(1,775,064)
Մնացորդը տարեվերջին	4,491,602	328,873	4,820,475

Ստորև ներկայացված է արժեգրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի տեսակների 2014թ. ընթացքում:

	Վարկեր իրավաբանական անձանց հազ. դրամ	Վարկեր անհատներին հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբին	1,178,551	207,959	1,386,510
Զուտ հակադարձում	1,140,671	510,240	1,650,911
Նակինում դուրս գրված վարկերի վերադարձ	94,574	405,891	500,465
Դուրս գրումներ	(189,773)	(613,450)	(803,223)
Մնացորդը տարեվերջին	2,224,023	510,640	2,734,663

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

<i>Համախառն վարկերի արժեքըման պահուստ %</i>	<i>Համախառն վարկերի արժեքըման պահուստ %</i>	<i>Արժեգրկման պահուստ հազ. դրամ</i>	<i>Արժեգրկման պահուստ հազ. դրամ</i>	<i>Համախառն վարկերի արժեքըման պահուստ հազ. դրամ</i>
Կորպորատիվ վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- Արժեգրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր՝				
- ոչ ժամկետանց	182,114,629	1,410,709	180,703,920	0.77%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	243,731	2,194	241,537	0.90%
- 30-90 օր ժամկետանց	1,228,880	11,060	1,217,820	0.90%
Ընդամենը արժեգրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	183,587,240	1,423,963	182,163,277	0.78%
Արժեգրկման առանձին հայտանիշներով վարկեր				
Վարժեգրկված վարկեր				
- 181-270 օր ժամկետանց	578,689	5,208	573,481	0.90%
- 270 օրից ավել ժամկետանց	3,322,698	29,904	3,292,794	0.90%
Արժեգրկված վարկեր՝				
- 91-180 օր ժամկետանց	1,569,818	403,685	1,166,133	25.72%
- 181-270 օր ժամկետանց	2,081,483	452,779	1,628,704	21.75%
- 270 օրից ավել ժամկետանց	2,346,291	1,318,995	1,027,296	56.22%
Ընդամենը արժեգրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	9,898,979	2,210,571	7,688,408	22.33%
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	193,486,219	3,634,534	189,851,685	1.88%
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին				
Արժեգրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր՝				
- ոչ ժամկետանց	50,587,730	354,114	50,233,616	0.70%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	782,277	5,476	776,801	0.70%
- 31-90 օր ժամկետանց	1,877,455	13,142	1,864,313	0.70%
Ընդամենը արժեգրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	53,247,462	372,732	52,874,730	0.70%
Արժեգրկման առանձին հայտանիշներով վարկեր՝				
Վարժեգրկված վարկեր՝				
- 91-180 օր ժամկետանց	94,980	665	94,315	0.70%
- 181-270 օր ժամկետանց	14,654	103	14,551	0.70%
Արժեգրկված վարկեր՝				
- 91-180 օր ժամկետանց	1,028,450	418,948	609,502	40.74%
- 181-270 օր ժամկետանց	300,339	64,620	235,719	21.52%
Ընդամենը արժեգրկման առանձին հայտանիշ ունեցող վարկեր	1,438,423	484,336	954,087	33.67%
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	54,685,885	857,068	53,828,817	1.57%
Ընդամենը կորպորատիվ վարկեր	248,172,104	4,491,602	243,680,502	1.81%

«Ամերիարանկ» ՓԲԸ

2015թ. Երրորդ եռամյակի համար

ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոթագրություններ

Համախառն վարկերի արժեգույնան պահուստ	Համախառն վարկերի հազ. դրամ	Արժեգույնան պահուստ հազ. դրամ	Չուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեգույնան պահուստ
Մանածախ հաճախորդներին տրված վարկեր Հիփոքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	15,661,485	31,323	15,630,162	0.20%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	404,210	3,004	401,206	0.74%
- 31-90 օր ժամկետանց	592,465	10,434	582,031	1.76%
- 91-180 օր ժամկետանց	94,073	849	93,224	0.90%
- 181-270 օր ժամկետանց	58,283	16,608	41,675	28.50%
Ընդամենը հիփոքային վարկեր	16,810,516	62,218	16,748,298	0.37%
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	12,162,480	29,202	12,133,278	0.24%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	145,077	21,277	123,800	14.67%
- 31-90 օր ժամկետանց	204,847	53,231	151,616	25.99%
- 91-180 օր ժամկետանց	126,016	34,590	91,426	27.45%
- 181-270 օր ժամկետանց	1,132,609	46,904	1,085,705	4.14%
Ընդամենը վարկային քարտեր	13,771,029	185,203	13,585,826	1.34%
Քիզնես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,440,507	30,251	1,410,256	2.10%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	25,542	536	25,006	2.10%
- 31-90 օր ժամկետանց	1,097,808	23,054	1,074,754	2.10%
- 181-270 օր ժամկետանց	4,557	1,422	3,135	31.20%
Ընդամենը քիզնես վարկեր	2,568,414	55,263	2,513,151	2.15%
Ավտոմեքենայի վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	3,050,216	6,100	3,044,116	0.20%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	19,694	41	19,653	0.21%
- 31-90 օր ժամկետանց	32,251	332	31,919	1.03%
- 91-180 օր ժամկետանց	12,287	25	12,262	0.20%
- 181-270 օր ժամկետանց	5,871	1,311	4,560	22.33%
Ընդամենը ավտոմեքենայի վարկեր	3,120,319	7,809	3,112,510	0.25%
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	2,551,170	5,108	2,546,062	0.20%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	101,674	4,819	96,855	4.74%
- 31-90 օր ժամկետանց	31,790	5,025	26,765	15.81%
- 91-180 օր ժամկետանց	15,127	2,792	12,335	18.46%
- 181-270 օր ժամկետանց	3,407	636	2,771	18.67%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	2,703,168	18,380	2,684,788	0.68%
Ընդամենը մաճախախ հաճախորդներին տրված վարկեր	38,973,446	328,873	38,644,573	0.84%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	287,145,550	4,820,475	282,325,075	1.68%

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ:

Համախառն վարկերի արժեգույնան պահուստ	Համախառն վարկերի հազ. դրամ	Արժեգույնան պահուստ հազ. դրամ	Չուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեգույնան պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր				

Կորպորատիվ վարկեր

«Ամերիարան» ՓԲԸ
2015թ. Երրորդ եռամյակի համար
ֆինանսական հաշվետվորուներին կից ծանոքագրություններ

	<i>Համայնառն վարկեր հազ. դրամ</i>	<i>Արժեգրկման պահուստ հազ. դրամ</i>	<i>Չուտ վարկեր հազ. դրամ</i>	<i>Համայնառն վարկերի արժեգրկման պահուստ %</i>
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Արժեգրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր՝				
- ոչ ժամկետանց	173,503,081	347,006	173,156,075	0.2%
- 30-90 օր ժամկետանց	600,387	1,201	599,186	0.2%
Ընդամենը արժեգրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	174,103,468	348,207	173,755,261	0.20%
Արժեգրկման առանձին հայտանիշներով վարկեր՝				
Զարժեգրկված վարկեր՝				
- 270 օրից ավել ժամկետանց	3,255,951	6,512	3,249,439	0.2%
Արժեգրկված վարկեր՝				
- 181-270 օր ժամկետանց	191,645	20,805	170,840	10.9%
- 270 օրից ավել ժամկետանց	2,237,556	1,213,973	1,023,583	54.3%
Ընդամենը արժեգրկման առանձին հայտանիշներով վարկեր	5,685,152	1,241,290	4,443,862	21.83%
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	179,788,620	1,589,497	178,199,123	0.9%
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին				
Արժեգրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր՝				
- ոչ ժամկետանց	56,319,236	563,286	55,755,950	1.0%
- 30 օրից պակաս ժամկետանց	366,668	3,667	363,001	1.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	793,744	7,937	785,807	1.0%
Ընդամենը արժեգրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	57,479,648	574,890	56,904,758	1.00%
Արժեգրկման առանձին հայտանիշներով վարկեր՝				
Զարժեգրկված վարկեր՝				
- 91-180 օր ժամկետանց	144,301	1,443	142,858	1.0%
- 181-270 օր ժամկետանց	23,112	231	22,881	1.0%
Արժեգրկված վարկեր՝				
- 31-90 օր ժամկետանց	46,879	4,918	41,961	10.5%
- 91-180 օր ժամկետանց	87,072	9,604	77,468	11.0%
- 181-270 օր ժամկետանց	414,121	43,440	370,681	10.5%
Ընդամենը արժեգրկման առանձին հայտանիշ ունեցող վարկեր	715,485	59,636	655,849	8.3%
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	58,195,133	634,526	57,560,607	1.1%
Ընդամենը կորպորատիվ վարկեր	237,983,753	2,224,023	235,759,730	0.9%

«Ամերիարան» ՓԲԸ
2015թ. Երրորդ եռամյակի համար
ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոթագրություններ

<i>Համախառն վարկերի հազ. դրամ</i>	<i>Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ</i>	<i>Չուտ վարկեր հազ. դրամ</i>	<i>Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %</i>
Մաճածախ հաճախորդներին տրված վարկեր			
Հիփոթեքային վարկեր			
- ոչ ժամկետանց	17,016,614	340,332	2.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	127,398	2,548	2.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	7,897	158	2.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	59,768	1,816	3.0%
- 181-270 օր ժամկետանց	65,487	1,310	2.0%
	17,277,164	346,164	2.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր			
Վարկային քարտեր			
- ոչ ժամկետանց	16,075,061	32,150	0.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	60,980	12,259	20.1%
- 31-90 օր ժամկետանց	130,120	67,162	51.6%
- 91-180 օր ժամկետանց	14,868	10,113	68.0%
- 181-270 օր ժամկետանց	86,082	20,246	23.5%
	16,367,111	141,930	0.9%
Ընդամենը բիզնես վարկեր			
Բիզնես վարկեր			
- ոչ ժամկետանց	2,495,719	4,991	0.2%
	2,495,719	4,991	0.2%
Ընդամենը բիզնես վարկեր			
Ավտոմեքենայի վարկեր			
- ոչ ժամկետանց	4,074,131	8,148	0.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	13,306	27	0.2%
- 31-90 օր ժամկետանց	3,615	7	0.2%
- 181-270 օր ժամկետանց	3,752	8	0.2%
	4,094,804	8,190	0.2%
Ընդամենը ավտոմեքենայի վարկեր			
Սպառողական վարկեր			
- ոչ ժամկետանց	3,292,354	6,585	0.20%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	4,826	113	2.34%
- 31-90 օր ժամկետանց	10,419	2,632	25.26%
- 91-180 օր ժամկետանց	17,462	35	0.20%
	3,325,061	9,365	0.28%
Ընդամենը մաճածախ հաճախորդներին տրված վարկեր			
	43,559,859	510,640	1.2%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր			
	281,543,612	2,734,663	1.0%

(ը) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառված հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Վարկերի արժեզրկումը տեղի է ունենում վարկի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերի արդյունքում, որոնք ազդեցություն են ունենում վարկի հետ կապված դրամական միջոցների ապագա գնահատված հոսքերի վրա և որը կարելի է աժանահավատորեն գնահատել: Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի համար բացակայում է դրանց ուղղակիրեն վերագրելի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի արժեզրկման անկողմնակալ հայտանիշներ են հանդիսանում՝

- վարկային պայմանագրի ժամկետանց վճարները,
- վարկառուի ֆինանսական վիճակի էական վատքարացումը,
- տնտեսական միջավայրի վատքարացումը, բացասական փոփոխությունները վարկառուի շուկաներում:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը գնահատելիս Բանկը հիմնվում է արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող վարկերի գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի վերլուծության և արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս՝ դեկավարությունն առաջնորդվում հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- խոշոր ընկերություններին տրված վարկերի համար նախորդ տարիների տարեկան վնասի դրույքը կազմում է 0.9% և 0.7%՝ փոքր և միջին չափի ընկերություններին տրված վարկեր համար:
- արժեզրկված վարկերի դիմաց գրավադրված գույքի վաճառքի դեպքում կիրառվում է 20% և 30% գեղշ գրավի գնահատված արժեքի գծով:
- գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 12 ամսով:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Օրինակ՝ եթե դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի մեկ տոկոսով, ապա իրավաբանական անձանց հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով ընդհանուր պահուստի գումարը 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրույթամբ կնվազի/կավելանա մինչև 2,436,805 հազար դրամով (2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ՝ կնվազի/կավելանա 2,357,597 հազար դրամով):

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումը գնահատելիս Բանկը հիմնվում է վարկերի յուրաքանչյուր տեսակի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա: Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումից կորուստները որոշելիս դեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով՝

- վնասի շարժի դրույքները կայուն են և կարող են գնահատվել վերջին 24 ամիսների ընթացքում կրած վնասի շարժի մոդելի հիման վրա:
- վարկային քարտերի գծով կիրառվում է 0.24% վնասի շարժի դրույք, իիփոքեքային վարկերի, ավտոմեքենայի և սպառղական վարկերի գծով 0.2% վնասի շարժի դրույք:
- բիզնես վարկերի գծով վնասի շարժի դրույքը կազմում է 2.2%:

Այս զնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Օրինակ՝ եթե դրամական միջոցների զնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի երեք տոկոսով, ապա մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով ընդհանուր պահուստի գումարը 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրույթամբ կնվազի/կավելանա մինչև 1,159,337 հազար դրամով (2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ՝ 1,291,477 հազար դրամով):

(q) Գրավի վերլուծություն

Զեռքբերված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են՝

- Արժեքորային վարկերի և հակադարձ հետզննան գործարքների համար՝ դրամական միջոցներ կամ արժեքորեր;
- Առևտրային վարկերի համար՝ անշարժ գույքի, պաշարների, դեբիտորական պարտքերի և դրամական միջոցների գրավադրում
- Մանրածախ վարկավորման համար՝ անշարժ գույքի գրավադրում:

Բանկը նաև ձեռք է բերում երաշխիքներ մայր ընկերություններից՝ նրանց դրստր ընկերություններին վարկեր տրամադրելու համար:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին, պահանջում լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն, և հետևում է ձեռքբերված գրավի շուկայական արժեքին՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Ոչ ժամկետանց և չարժեզրկված վարկերի վերադարձելությունը առավելապես կախված է վարկառուների վարկունակությունից, այլ ոչ գրավի արժեքից, և պարտադիր չէ, որ Բանկը բարձացնի գրավի զնահատումը բոլոր հաշվետու ժամանակաշրջանների դրույթամբ:

(ii) Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր

Հիփորեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի բաղաքանության համաձայն հիփորեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 70% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ: Հիփորեքային վարկերի համար ապահովություն հանդիսացող անշարժ գույքի իրական արժեքն առնվազն հավասար է համապատասխան վարկերի հաշվեկշռային արժեքին՝ ինչ ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվին որոշված արժեքը:

Որպես գրավով ապահովված և վարկային բարտերով տրամադրված օվերդրաֆտների ապահովածություն հիմնականում հանդիս են զայխ անշարժ գույքը և ավտոմեքենաները: Վարկային բարտերով տրված այլ օվերդրաֆտների համար ապահովվածության միջոց է հանդիսանում աշխատավարձը: Բիզնես վարկերի համար որպես ապահովության միջոց են ծառայում անշարժ գույքը և կորպորատիվ բաժնետոմսերը: Ավտոմեքենաների վարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները: 2015թ.-ի սեպտեմբերի 30-ի դրույթամբ մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկերի մոտ 80% ապահովված են եղել անշարժ գույքով, 0.47%-ը՝ աշխատավարձով և դրամական միջոցներով և 19%-ը՝ երաշխիքներով: Անհատներին տրված այլ վարկերը հիմնականում ապահովված են ուկու գրավով:

(iii) Քոնազանձված գրավ

2015թ.-ի ընթացքում Բանկը ձեռք չի բերել որոշակի ակտիվներ՝ իրավաբանական անձանց

տրված վարկերի դիմաց ընդունված գրավի նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու միջոցով (2014թ.-ին՝ 420,169 հազար դրամ): 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բռնագանձված գրավն իրենցից ներկայացնում է անշարժ գույք և դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահպող կամ այլ ակտիվ:

Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս կարծ ժամկետներում:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը ծավալել են տնտեսության հետևյալ ճյուղներում.

	2015	2014
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Սննածախ առևտուր	36,159,010	40,058,797
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	20,495,829	23,325,577
Չինարարություն	18,413,648	20,161,498
Գյուղանոնտարյուն, անտառապահություն և փայտամշակում	19,630,734	18,950,113
Մանրածախ առևտուր	18,854,319	18,133,476
Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն	23,324,353	19,286,065
Հանքարդյունաբերություն/մետաղորդիա	19,079,647	17,666,644
Անշարժ գույք	28,758,607	11,276,420
Հյուրանոցային սպասարկման ոլորտ	11,209,146	11,830,145
Ֆինանսներ և ներդրումներ	4,857,761	19,408,474
Արդյունաբերություն	8,843,423	9,348,465
Տրանսպորտ	8,271,957	8,972,125
Կապի ծառայություններ	17,396,539	4,477,959
Մունիցիպալ մարմիններ	2,823,565	4,992,968
Այլ	10,053,566	10,095,027
Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր	38,973,446	43,559,859
	287,145,550	281,543,612
Արժեգուման գծով պահուստ	(4,820,475)	(2,734,663)
	282,325,075	278,808,949

Բանկի՝ կորպորատիվ վարկերի (զուտ վարկեր) աշխարհագրական կենտրոնացվածությունը բերված է հետևյալ աղյուսակում՝

	2015	2014
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հայաստան	211,870,963	201,255,671
ՏՀՁԿ և ԵՄ	26,939,738	17,565,034
Այլ երկրներ	4,869,801	16,939,025
	243,680,502	235,759,730

(ե) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի յոթ վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2014թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ ինը), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2015թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 41,572,967 հազար դրամ (2014թ. դեկտեմբերի-31-ին՝ 49,368,323 հազար դրամ):

(q) Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 30-ի (η) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

19 Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	8,745,039	14,245,057
Արժեգորկման գծով պահուստ	(17,491)	(28,490)
	8,727,548	14,216,567

Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներն անհատապես արժեգորկված կամ ժամկետանց չեն:

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն չունի հաճախորդ (2014թ.-ին՝ մեկ հաճախորդ), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 5,280,350 հազար դրամ:

2015թ.-ին և 2014թ.-ին արժեգորկման գծով պահուստում տեղի է ունեցել հետևյալ շարժը՝

	2015 հազ. դրամ	2014 հազ. դրամ
Հաշվետու տարվա սկզբի մնացորդ	28,490	–
Չուտ ծախս(եկամուտ)	(10,999)	28,490
Դուրսգրումներ	–	–
Հաշվետու տարվա վերջի մնացորդ	17,491	28,490

20 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Համախառն ներդրում ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներում		
Սինչև մեկ տարի ժամկետով	780,405	1,183,377
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	1,948,230	2,340,276
	2,728,635	3,523,653
Չվաստակած ֆինանսական եկամուտ	(471,680)	(665,366)
Արժեգորկման գծով պահուստ	(27,495)	(5,717)
Չուտ ներդրում ֆինանսական վարձակալությունում	2,229,460	2,852,570

Ֆինանսական վարձակալությունում գուտ ներդրումը ներառում է՝

Սինչև մեկ տարի ժամկետով ներդրումներ	637,638	958,002
Մեկից հինգ տարի ժամկետով ներդրումներ	1,591,822	1,894,568
	2,229,460	2,852,570

(ա) Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների կենտրոնացում

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի հաճախորդներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը (2014թ.-ին՝ նման հաճախորդներ չեն եղել):

(թ) 2015թ.-ին և 2014թ.-ին արժեզրկման գծով պահուստում տեղի է ունեցել հետևյալ շարժը՝

	2015 հազ. դրամ	2014 հազ. դրամ
Հաշվետու տարվա սկզբի մնացորդ	5,717	–
Չուտ ծախս(նկամուտ)	17,025	23,688
Դուրսգրումներ(վերադարձ)	(4,753)	(17,971)
Հաշվետու տարվա վերջի մնացորդ	27,495	5,717

(զ) Ֆինանսական վարձակալության ժամկետայնություն

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 30-ի (դ) կետում, որտեղ ներկայացված է հաշվետու ամսարվից մինչև ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների պայմանագրային ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

(դ) Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերի աշխարհագրական վերլուծություն

Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերի հիմնական մասը կնքվել են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գտնվող հաճախորդների հետ:

21 Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ

	2015 հազ. դրամ	2014 հազ. դրամ
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	6,259,854	4,489,999
Արժեզրկման գծով պահուստ	(96,241)	(8,980)
Հաշվետու տարվա վերջի մնացորդ	6,163,613	4,481,019

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի հաճախորդներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են կապիտալի 10%-ը (2014թ.-ին՝ նման հաճախորդներ չեն եղել):

2015թ.-ին և 2014թ.-ին արժեզրկման գծով պահուստում տեղի է ունեցել հետևյալ շարժը՝

	2015 հազ. դրամ	2014 հազ. դրամ
Հաշվետու տարվա սկզբի մնացորդ	8,980	–
Չուտ ծախս(նկամուտ)	87,261	8,063
Դուրսգրումներ/վերադարձ	-	917
Հաշվետու տարվա վերջի մնացորդ	96,241	8,980

22 Սինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Քանի կողմից պահպող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- Պետական պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության պարտատոմսեր	1,246,599	819,255
Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	-	-
- Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
Միջազգային ֆինանսական հաստատությունների պարտատոմսեր	256,425	-
Այլ	<u>577,873</u>	<u>101,413</u>
	<u>2,080,897</u>	<u>920,668</u>
Վաճառքի և հետզնան պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
- ՀՀ կառավարության պարտատոմսեր	6,280,441	7,193,845
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	6,745,382	5,952,409
- Միջազգային ֆինանսական հաստատությունների պարտատոմսեր	1,020,640	767,067
Այլ պարտատոմսեր	<u>207,274</u>	<u>201,541</u>
	<u>14,253,737</u>	<u>14,114,862</u>

23 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Վարձակալված գույքի բարեկավումներ	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Նյութական ակտիվներ	Ոչ Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	1,626,201	2,640,538	541,291	188,435	893,308	5,889,773
Ավելացումներ	32,998	204,655	39,890	-	157,897	435,440
Օտարումներ/դրամագրումներ	-	(44,615)	(11,298)	(7,647)	-	(63,560)
Մնացորդը առ 30 Սեպտեմբերի 2015թ.	1,659,199	2,800,578	569,883	180,788	1,051,205	6,261,653
Տաշվածություն և ամրափացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	603,492	1,628,538	309,686	157,815	359,598	3,059,129
Տարվա մաշվածություն և ամրափացիա	126,052	246,665	59,784	7,869	118,808	559,178
Օտարումներ/դրամագրումներ	-	(44,615)	(11,298)	(7,647)	-	(63,560)
Մնացորդը առ 30 Սեպտեմբերի 2015թ.	729,544	1,830,588	358,172	158,037	478,406	3,554,747
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 30 Սեպտեմբեր 2015թ.	929,655	969,990	211,711	22,751	572,799	2,706,906
հազ. դրամ	Վարձակալված գույքի բարեկավումներ	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Նյութական ակտիվներ	Ոչ Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2014թ.	1,504,229	2,302,955	462,518	177,848	784,702	5,232,252
Ավելացումներ	121,972	337,583	78,773	12,812	145,692	696,832
Օտարումներ/դրամագրումներ	-	-	-	(2,225)	(37,086)	(39,311)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.	1,626,201	2,640,538	541,291	188,435	893,308	5,889,773
Տաշվածություն և ամրափացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2014թ.	406,326	1,294,932	207,634	149,802	279,273	2,337,967
Տարվա մաշվածություն և ամրափացիա	197,166	333,606	102,052	10,238	117,411	760,473
Օտարումներ/դրամագրումներ	-	-	-	(2,225)	(37,086)	(39,311)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.	603,492	1,628,538	309,686	157,815	359,598	3,059,129
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 31 դեկտեմբեր 2014թ.	1,022,709	1,012,000	231,605	30,620	533,710	2,830,644

2015թ. լրացրում չեն եղել կայտալացված փոխառության ծախսումներ, որոնք վերաբերում են հիմնական միջոցների ձեռքբերմանը կամ շինարարությանը (2014թ-ին նման ծախսումներ չեն եղել):

24 Այլ ակտիվներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Բրոկերային հաշիվներ	218,756	247,673
Բանկային ծառայությունների գծով ստացվելիք գումարներ	593,544	346,731
Օգտագործման սահմանափակումներով հաշիվներ քիչինգային կազմակերպություններում	338,610	339,475
Այլ	<u>291,556</u>	-
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,442,466	933,879
Կանխավճարներ մատակարարներին	580,429	911,812
Գրավի տնօրինման արդյունքում առաջացած ակտիվներ	768,362	322,435
Փորբարժեք ակտիվներ	58,870	67,539
Այլ	<u>144,508</u>	173,487
Արժեգրկման գծով պահուստ	(65,522)	(65,522)
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,486,647	1,409,751
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,929,113	2,343,630

Ստորև ներկայացված է այլ ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեգրկման գծով պահուստի շարժը 2015թ. և 2014թ. ընթացքում:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբին	65,522	65,522
Զուտ ծախս(նկամուտ)	(3,361)	20,171
Դուրսգրումներ/վերադարձ	3,361	(20,171)
Մնացորդը տարեվերջին	65,522	65,522

25 Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Կարճաժամկետ վարկեր և ժամկետային ավանդներ առևտրային բանկերից	6,537,804	10,292,230
Երկարաժամկետ վարկեր և ժամկետային ավանդներ առևտրային բանկերից	174,771	85,547
Պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	10,958,924	16,857,511
Լորո հաշիվներ	<u>708,477</u>	199,344
18,379,976	27,434,632	

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ պայմանագրային կողմ (2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երեք կողմ), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի կապիտալի 10%-ը: Հաշվի համախառն մնացորդը 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ կազմել է 13,422,915 հազար դրամ (2014թ. դեկտեմբերի 31-ի՝ 18,821,471 հազար դրամ):

26 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Անհատներ	23,447,276	17,233,728
- Իրավաբանական անձինք	55,027,516	56,878,290
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	96,761,932	86,304,747
- Իրավաբանական անձինք	70,960,671	48,280,166
	246,197,395	208,696,931

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի ութ հաճախորդ (2014թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ տասը հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 57,814,710 հազար դրամ (2014թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 57,902,264 հազար դրամ):

27 Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություն

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Փոխառություններ միջազգային և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	86,355,019	73,799,775
Փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից	2,658,218	3,826,072
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից միջազգային ծրագրերով	5,308,393	2,769,692
Ստորադաս փոխառություն	15,176,691	15,380,080
	109,498,321	95,775,619

(ա) Միջազգային և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառությունների կենտրոնացում

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը փոխառություններ ունի տասնմեկ ֆինանսական կազմակերպությունից (2014թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ ինը), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այս մնացորդները կազմում են 95,197,006 հազար դրամ (2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 72,239,256 հազար դրամ):

Պայմանագրի համաձայն ՀՀ ԿԲ-ն Բանկին ապահովում է վարկերով, իսկ Բանկն իր հերթին վարկեր է տրամադրում որակավորվող վարկառություն: Վարկերի մոնիթորինգը և վարչարարությունը կատարվում է «Գերմանահայկական հիմնադրամ» ծրագրի կառավարման գրասենյակ» -ի կողմից:

(թ) ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառություններ

ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են ՀՀ ԿԲ-ի (որպես ՀՀ կառավարության գործակալ) և Բանկի միջև կնքված պայմանագրի շրջանակներում տրամադրված գումարները: Պայմանագրի համաձայն՝ ՀՀ ԿԲ-ն փոխառությունները է տրամադրում Բանկին, որն իր հերթին վարկեր է տրամադրում որակավորվող վարկառուներին: Վարկերի վերահսկողությունը և վարչարարությունն իրականացնում է «Գերմանա-հայկական հիմնադրամ» ծրագրի կառավարման գրասենյակը:

Փոխառությունները տրամադրվում են ՀՀ դրամով, մինչև 5 տարի ժամկետով, դրանց գծով կիրառվող տոկոսադրույթները կազմում են 7.0-7.8% և ենթակա են մարման՝ մարման ժամկետի վերջում:

(գ) Ստորադաս փոխառություն

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ստորադաս փոխառությունն իրենցից ներկայացնում է

- կապակցված կողմից ստացված փոխառություն (5,712,767 հազ. դրամ), որի մարման ժամկետը լրանում է 2021թ. հունվարի 11-ին և որի գծով կիրառվում է 6% տարեկան տոկոսադրույթ: Կողմերի համաձայնությամբ փոխառությունը կարող է փոխարկվել բաժնետիրական կապիտալի:
- այլ ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված փոխառություն (9,549,931 հազ. դրամ), որի մարման ժամկետը լրանում է 2020թ. սեպտեմբերի 23-ին և որի գծով կիրառվում է 6%+LIBOR տարեկան տոկոսադրույթ: Ֆինանսական կազմակերպությունն իրավունք ունի ստորադաս փոխառության 62.5%-ը փոխարկել բաժնետիրական կապիտալի:

Սնանկության դեպքում ստորադաս փոխառությունները կմարվեն Բանկի մյուս բոլոր պարտավորությունների ամբողջական մարումից հետո:

(դ) Սահմանափակումներ

Բանկը պետք է ապահովի համապատասխանություն որոշակի սահմանափակումների հետ փոխառության պայմանագրերի հետ կապված:

28 Այլ պարտավորություններ

	2015թ.	2014թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Աշխատակազմին վճարվելիք գումարներ	1,044,774	1,733,715
Հաշվեգրված ծախսեր	376,765	372,126
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	994,554	552,323
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,416,093	2,658,164
Հետաձգված եկամուտ	5,702	10,320
Վճարվելիք այլ հարկեր	161,982	152,772
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	167,684	163,092
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	2,583,777	2,821,256

29 Բաժնետիրական կապիտալ և հետզնված բաժնետոմսեր

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, բողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 79,524 սովորական բաժնետոմսից (2014թ-ին՝ 79,524): Բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 320 հազար դրամ:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(թ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի հետագա կուտակային զուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապահովանաչումը կամ արժեզրկումը:

(զ) Շահութաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահութաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չքաշխված շահույթի չափով:

2015թ. ընթացքում Բանկի կողմից վճարված շահութաբաժինները կազմում են 100,000 հազար դրամ (2014թ-ի ընթացքում՝ 2,950,000 հազար դրամ):

30 Ոլիսկերի կառավարում

Ոլիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ոլիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, կապված են շուկայական, վարկային և իրացվելիության ոլիսկերի հետ:

(ա) Ոլիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Բանկի ոլիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ոլիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ոլիսկերի համապատասխան սահմանաշափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակարար վերահսկել ոլիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաշափերին: Ոլիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններին արտացոլելու նպատակով:

Բանկի Տնօրինությունը պատասխանատու է ոլիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ոլիսկերի կառավարման և ոլիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ոլիսկերի կառավարման կենտրոնը պատասխանատու է ոլիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ոլիսկերի համար սահմանված համապատասխան սահմանաշափերում Բանկի գործունեությունն ապահովելու համար: Ոլիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարը պատասխանատու է ոլիսկերի ընդհանուր կառավարման համար, նա նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ոլիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Ոլիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարն ուղղակիորեն հաշվետու է Տնօրինությանը և անուղղակիորեն՝ Տնօրենների խորհրդին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ոլիսկերը՝ թե պորտֆելի և թե առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի և Ազտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի («ԱՊԿ») միջոցով: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ոլիսկին ենթարկվածության չափից ու տեսակից:

Ոլիսկի թե արտաքին, թե ներքին գործուները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ոլիսկի բոլոր գործուների բացահայտմանը և ոլիսկի նվազեցման ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը: Բացի ստանդարտ վարկային և շուկայական վերլուծությունների իրականացումից, Ոլիսկերի կառավարման կենտրոնը վերահսկում է ֆինանսական ոլիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր համակարգման գործառնական միավորների հետ՝ նրանց մասնագիտական կարծիքը ձեռք բերելու համար:

(բ) Շուկայական ոլիսկ

Շուկայական ոլիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ոլիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ոլիսկը ներառում է արտաքույթի, տոկոսադրույթի այլ գնային ոլիսկերը: Շուկայական ոլիսկն առաջանում է տոկոսադրույթի և

բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների ու արտադրույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք բոլոր կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն՝ Գլխավոր տնօրենի նախագահությամբ: Շուկայական ռիսկի սահմանաշափերը հաստատվում են Տնօրինության կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը շուկայական ռիսկը կառավարում է սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաշափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույթների ժամկետայնության և արտադրույթի դիրքերի հետ կապված, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Տնօրինության կողմից:

Ի լրումն, Բանկը կիրառում է բազմաթիվ սրբես-թեստեր՝ առանձին առևտրային պրոտեկտների և Բանկի ընդհանուր վիճակի վրա մի շարք առանձնահատուկ շուկայական սցենարների հնարավոր ֆինանսական ազդեցությունը ձևավորելու համար: Սրբես-թեստերը բոլոր են տախս որոշել հնարավոր վճարի չափը, որը կարող է առաջանալ ծայրահետ իրավիճակներում:

(i) **Տոկոսադրույթի ռիսկ**

Տոկոսադրույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույթների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույթների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույթների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույթների վերամայնման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույթի ռիսկը իմնականում կառավարվում է տոկոսադրույթների փոփոխությունների մոնիթորինգի և վերագնորդման նախապես սահմանված սահմանաշափեր սահմանելու միջոցով: Նշված սահմանաշափերի հետ համապատասխանության մոնիթորինգն իրականացվում է ԱՊԿԿ-ի կողմից, որին մոնիթորինգի ամենօրյա գործունեությունում աջակցում է Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույթների վերամայնման ժամկետների վերլուծությունը իմնական ֆինանսական գործիքների համար:

«Ամերիարան» ՓԲԸ
2015թ. Երրորդ եռամյակի համար
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Սինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անտոկուն	Հաշվեկշռային արժեք
30 սեպտեմբերի 2015թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ							
և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	104,407,626	104,407,626
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	115,349	33,199	1,278,182	3,293,366	4,339,925	106,460	9,166,481
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվություններ	2,901,087	-	-	-	-	480,128	3,381,215
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,237,965	-	-	-	-	-	3,237,965
Հաճախորդներին տրված վարկեր	16,886,604	29,607,990	31,680,653	155,209,494	42,204,202	6,736,132	282,325,075
Պահանջներ ակրեալիտիվների գծով Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	83,979	42,191	3,140,161	5,461,217	-	-	8,727,548
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	248,928	241,635	280,263	1,411,167	47,467	-	2,229,460
Սինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ	4,973,818	1,189,795	-	-	-	-	6,163,613
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	1,116,254	312,870	3,723,883	3,818,760	7,362,867	111,730,346	16,334,634
	29,563,984	31,427,680	40,103,142	169,194,004	53,954,461	435,973,617	
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(4,291,204)	(5,246,589)	(3,555,711)	(5,286,472)	-	-	(18,379,976)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(17,505,046)	-	-	-	-	-	(17,505,046)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշվեներ և ավանդներ	(36,583,255)	(60,732,544)	(49,553,394)	(20,766,523)	(86,887)	(78,474,792)	(246,197,395)
Ստորադաս փոխառություններ	-	(9,449,314)	(76,738)	-	(5,650,639)	-	(15,176,691)
Այլ փոխառություններ	(51,033,710)	(27,262,580)	(779,238)	(12,886,045)	(2,360,057)	-	(94,321,630)
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	(109,413,215)	(102,691,027)	(53,965,081)	(38,939,040)	(8,097,583)	(78,474,792)	(391,580,738)
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	10,012,507	(1,237,016)	(1,237,016)	(7,538,475)	-	-	-
Տարրերություն	(69,836,724)	(72,500,363)	(15,098,955)	122,716,489	45,856,878	33,255,554	44,392,879

«Ամերիարան» ՓԲԸ
2015թ. երրորդ եռամյակի համար
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

(Խազ. դրամ)	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անողություն	Ընդամենը
2014թ. դեկտեմբերի 31 Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	—	—	—	—	—	68,115,676	68,115,676
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	174,800	53,529	41,410	2,540,545	4,694,822	106,458	7,611,564
Բանկերին տրված վարկեր	—	—	—	—	—	1,157,853	1,157,853
Հակադարձ հետզննան պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,526,358	—	—	—	—	—	1,526,358
Հաճախորդներին տրված վարկեր	39,627,977	26,265,045	42,391,158	137,469,519	29,891,193	3,164,057	278,808,949
Պահանջներ ակրեալիքների գծով	413,048	163,865	919,180	12,720,474	—	—	14,216,567
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	237,699	250,746	471,045	1,804,744	88,336	—	2,852,570
Ֆակտորինգի գումարներ	3,201,754	1,091,531	187,734	—	—	—	4,481,019
Սինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	<u>1,867,550</u>	<u>952,514</u>	<u>1,061,373</u>	<u>5,121,613</u>	<u>6,032,480</u>	<u>—</u>	<u>15,035,530</u>
	<u>47,049,186</u>	<u>28,777,230</u>	<u>45,071,900</u>	<u>159,656,895</u>	<u>40,706,831</u>	<u>72,544,044</u>	<u>393,806,086</u>
Պարտավորություններ							
Հետզննան պայմանագրերի գծով վճարելիք գումարներ	(21,301,407)	—	—	—	—	—	(21,301,407)
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(9,475,054)	(4,482,783)	(3,831,688)	(9,644,653)	(453)	—	(27,434,631)
Հաճախորդների լիբացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(57,243,647)	(23,132,957)	(44,728,848)	(9,373,482)	(105,979)	(74,112,018)	(208,696,931)
Ստորադաս փոխառություններ	(9,680,440)	—	—	—	(5,699,640)	—	(15,380,080)
Այլ ներգրավված միջոցներ	(21,858,496)	(40,726,091)	(13,833,864)	(2,601,279)	(1,375,809)	—	(80,395,539)
	<u>(119,559,044)</u>	<u>(68,341,831)</u>	<u>(62,394,400)</u>	<u>(21,619,414)</u>	<u>(7,181,881)</u>	<u>(74,112,018)</u>	<u>(353,208,588)</u>
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	11,928,223	—	(1,889,085)	(10,039,138)	—	—	—
Տարրերություն	<u>(60,581,635)</u>	<u>(39,564,601)</u>	<u>(19,211,585)</u>	<u>127,998,343</u>	<u>33,524,950</u>	<u>(1,567,974)</u>	<u>40,597,498</u>

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույթներ

Ստորև բերվող այլուսակում ներկայացված են Բանկի տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույթները 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույթներն իրենցից ներկայացնում են մինչև այս ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետն ընկած ժամանակատվածի մոտավոր եկամտաքերությունը:

	2015			2014		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույթ, %		Այլ արտադրույթ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույթ, %		Այլ արտադրույթ
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար		ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	9.47%	6.29%	—	11.90%	5.73%	—
Բանկերին արված վարկեր և փոխառվություններ	6.54%	—	—	—	—	—
Հակադարձ հետզենման պայմանագրերի գծով սուացվելիք գումարներ	11.91%	—	—	24.00%	—	—
Հաճախորդներին արված վարկեր	13.68%	10.77%	10.11%	14.54%	10.54%	10.14%
Ֆինանսական վարձակալության գծով սուացվելիք գումարներ	15.16%	11.30%	10.97%	15.19%	11.31%	11.03%
Ֆակտորինգի գծով սուացվելիք գումարներ	17.52%	11.26%	—	15.73%	11.40%	12.33%
Մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ	9.96%	6.10%	—	12.19%	5.47%	—
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	7.50%	2.72%	1.57%	6.00%	3.23%	2.52%
Հետզենման պայմանագրերի գծով վճարելիք գումարներ	-	—	—	20%	—	—
Ժամկետային ավանդներ	11.81%	6.50%	4.70%	9.17%	6.23%	4.53%
Ստորադաս փոխառություններ	-	6.32%	—	-	6.18%	—
Այլ ներգրավված միջոցներ	12.08%	6.04%	—	9.74%	5.50%	—

(ii) *Արտարժույթի ռիսկ*

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի միակը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտաքույրների 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ:

	ԱՄՆ դրամ	Եվրո	Այլ արտաքինություն	Ընդամենը
(Հազ.դրամ)				
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրամց համարժեքներ Թանկարժեք մետաղների բանկային տանըարտագված ձուլսկորոններ Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	36,978,423	7,660,574	2,480,300	47,119,297
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվույրուններ	-	-	107,676	107,676
Հաճախորդներին տրված վարկեր Պահանջներ ակրեդիտավունների գծով Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	3,087,072	-	-	3,087,072
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխառվույրուններ	6,867,226	627,005	1,247,736	8,741,967
Հաճախորդներին տրված վարկեր Պահանջներ ակրեդիտավունների գծով Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	216,468,722	12,783,880	-	229,252,602
Պահանջներ ակրեդիտավունների գծով Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	4,600,102	4,144,936	-	8,745,038
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	1,332,920	515,605	-	1,848,525
Ֆինանսական վարձակալության գծով Սինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ Այլ ակտիվներ	4,039,805	1,768,056	-	5,807,861
Սինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ Այլ ակտիվներ	7,219,857	-	-	7,219,857
Այլ ակտիվներ	1,603,623	14,063	7,943	1,625,629
	282,197,750	27,514,119	3,843,655	313,555,524
Ընդամենը				
Պարտավորություններ				
Հանույթի կամ վնասի միջոցով շափող ֆինանսական գործիքներ	130,365	-	-	130,365
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	15,522,131	6,713,498	1,807,071	24,042,700
Հաճախորդների ընթացիկ հաշվեներ և ավանդներ	158,514,736	25,899,588	3,449,699	187,864,023
Ստորադաս փոխառություններ Այլ ներդրավկած միջոցներ	15,273,584	-	-	15,273,584
Այլ պարտավորություններ	78,553,440	-	-	78,553,440
Այլ պարտավորություններ	2,157,137	214,191	4,709	2,376,037
	270,151,393	32,827,277	5,261,479	308,240,149
Ընդամենը				
Զուտ դիրքը				
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը				
Զուտ դիրքը՝ ներառյալ ածանցյալ գործիքներ	(7,636,968)	5,313,600	1,411,941	(911,427)
	4,409,389	442	(5,883)	4,403,948

<i>(հազ.դրամ)</i>	<i>ԱՄՆ դրամ</i>	<i>Եվրո</i>	<i>Այլ արտաքինություն</i>	<i>Հնդկանենը</i>
Ակտիվներ				
Հրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ճուղակորներ Վաճառքի համար նատչնի ֆինանսական ակտիվներ	8,547,326	6,840,148	1,882,493	17,269,967
	-	-	200,232	200,232
	3,355,802	-	-	3,355,802
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվորյուններ	318,948	11,549	36,842	367,339
Հաճախորդներին տրված վարկեր	233,285,293	8,698,674	-	241,983,967
Պահանջներ ակրեդիտավուների գծով	7,617,134	6,627,922	-	14,245,056
Ֆինանսական վարձակառության գծով	1,595,526	708,369	-	2,303,895

«Ամերիարան» ՓԲԸ
2015թ. երրորդ եռամյակի համար
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	ԱՄՆ դրամ	Եվրո	Այլ արտաքինույթ	Հնդկանամբ
(հազ.դրամ)				
ստացվելիք գումարներ				
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	1,775,182	51,641	12,049	1,838,872
Սինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ	5,952,408	—	—	5,952,408
Այլ ակտիվներ	836,751	108,293	12,921	957,965
Ընդամենը	263,284,370	23,046,596	2,144,537	288,475,503
Պարտավորություններ				
Շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	161,487	—	—	161,487
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	17,092,270	10,333,760	106	27,426,136
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	147,760,605	24,193,947	2,144,104	174,098,656
Ստորադաս փոխառություններ	15,478,987	—	—	15,478,987
Այլ ներգրավված միջոցներ	65,737,532	—	—	65,737,532
Այլ պարտավորություններ	327,838	82,892	6,592	417,322
Ընդամենը	246,558,719	34,610,599	2,150,802	283,320,120
Զուտ դիրքը	16,725,651	(11,564,003)	(6,265)	5,155,383
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	(13,133,572)	11,549,400	19,122	(1,565,050)
Զուտ դիրքը՝ ներառյալ ածանցյալ գործիքներ	3,592,079	(14,603)	12,857	3,590,333

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեքորումը հետևյալ արտաքինությունների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն իրականացվել է զուտ հիմունքով՝ առանց հարկերը հաշվի առնելու և հիմնված է արտաքինությունների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույթները, կմնան անփոփոխ:

	2015թ.	2014թ.
	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ
ՀՀ դրամի 10% արժեքորում ԱՄՆ դրամի նկատմամբ	(440,939)	(359,208)
ՀՀ դրամի 10% արժեքորում Եվրոյի նկատմամբ	44	1,460

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեքորումը վերոնշյալ արտաքինությունների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն՝ սակայն հակառակ ազդեցություն շահույթի կամ վնասի վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, եթե փոփոխուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Բանկի նկատմամբ: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ու Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ստեղծումը, որոնք ակտիվութեան վերահսկում են վարկային ռիսկը: Բանկի վարկային քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրինության կողմից:

Վարկային քաղաքականությունը սահմանում է՝

- Վարկային դիմումների դիտարկման և հաստատման լճացակարգերը,
- Վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- Վարկային փաստաբերի պահանջները,
- Վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման և մոնիթորինագի ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկերի համար ներկայացվող դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող մենեշերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման բաժին, որը պատասխանատու է Բանկի իրավաբանական անձանց վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվորյունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության կառուցվածքային վերլուծության և ֆինանսական վիճակի վրա: Այնուհետև, վարկի դիմումը և հաշվետվորյունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից, որը տախս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ստուգում է վարկի դիմումը Վարկավորման բաժնի կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված ռիսկերի առանձնահատկություններից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվորյունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների կողմից ներկայացվող վարկի դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատների վարկավորման ստորաբաժանումների կողմից:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Բանկի վարկային ռիսկի առավելագույն մակարդակը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյունում՝ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է վարկային ռիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաբվի դրությամբ:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրամ համարժեքներ	91,200,942	58,548,909
Ըստ կամ վճարի միջոցով իրական արժեքով չափող ֆինանսական գործիքներ	56,727	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	9,166,481	7,611,564
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,381,215	1,157,853
Հակադարձ հետզգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,237,965	1,526,358
Հաճախորդներին տրված վարկեր	282,325,075	278,808,949
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	8,727,548	14,216,567
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	2,229,460	2,852,570
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	6,163,613	4,481,019
Մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ	16,334,634	15,035,530
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,442,466	933,879
Վարկային ռիսկին ներքարկվածության ընդհանուր առավելագույն չափը	424,266,126	385,173,198

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեքորդերում կատարած ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների դիմաց, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեքորդերը պահպում են որպես հակադարձ հետզգնման և արժեքորդերի փոխառության գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 18-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների գծով վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաբաժին դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 32-ում:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորվածությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորվածությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գիսավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, թե ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ քիրինգային պայմանագրերը, հետզգնման գիսավոր պայմանագրերը և արժեքորդերի փոխառության գիսավոր պայմանագրերը: Նմանատիպ ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետզգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետզգնման պայմանագրերը և արժեքորդերի փոխառության պայմանագրերը: Այնպիսի ֆինանսական գործիքները, ինչպիսիք են վարկերը և ավանդները չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և տրամադրում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեքորդերի տեսքով վաճառքի և հետզգնման գործարքների, հակադարձ վաճառքի և հետզգնման պայմանագրերը գծով:

Նման գրավի համար գործում են ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեքի երր կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության պատճառով:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտակարությունների չկատարման, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկացման դեպքում: Բացի այդ, Բանկը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը չունեն հաշվարկը զուտ իինումքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

Խազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ծանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավոր- ության համախառն գումար	Ֆիճ. վիճակի մասին հաշվանվությունում հաշվանցված ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորու- թյունների գումար	Ֆիճ. վիճակի մասին հաշվանվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորու- թյունների գումար	Ֆիճ. օգոստոսի 31-ի մասին հաշվանվությունում չհաշվանցված գումարներ	Որպես գրավ ստացված դրանման միջոցներ Չուտակություն
Հակադարձ հետզննան պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ Ընդամենը	3,237,965	-	3,237,965	3,429,382	(191,417)
Ֆինանսական ակտիվներ Հետզննան պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ Ընդամենը	3,237,965	-	3,237,965	3,429,382	(191,417)
Ֆինանսական պարտավորություններ	(17,505,046)	-	(17,505,046)	18,524,626	1,019,580
Ֆինանսական պարտավորություններ	(17,505,046)	-	(17,505,046)	18,524,626	1,019,580

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Դանաշված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավո- րության համախառն գումար	Ֆինակի մասին հաշվետվորությունում	Ֆինակի մասին հաշվետվորությունում	Ֆինանսական մասին հաշվետվորությունում չհաշվանցված գումարներ	Որպես գուազ ստացված դրամական միջոցներ	Չուտ գումար
		հաշվանցված ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆինակի գուտ գումար	Ֆին. գործիքներ		
Հակադարձ հետզննան պայմանագրերի գծով ստուգվելոյ գումարներ	1,526,358	-	1,526,358	(1,527,421)	-	(1,063)
Ընդամենը Ֆինանսական ակտիվներ Հետզննան պայմանագրերի գծով վճարվելով գումարներ	1,526,358	-	1,526,358	(1,527,421)	-	(1,063)
Ընդամենը Ֆինանսական պարտավորություններ	(21,301,407)	-	(21,301,407)	21,207,645	-	(93,762)
(21,301,407)	-	(21,301,407)	21,207,645	-	(93,762)	

Վերը նշված աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և գուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունում:

(η) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կարող է դժվարություններ ունենալ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարդում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և սուլուսադրույթների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել իրացվելիության ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվութեան պահպանել ֆինանսավորման աղյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է այլ բանկերից և միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, իմանական իրավաբանական անձանց և անհատների ավանդները: Ինչպես նաև Բանկը ձգտում է ապահովել բարձր իրացվելի ակտիվների բազմազանեցված պորտֆել՝ իրացվելիության անկանխատենիլ պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու նպատակով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների, այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների նակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների բազմազանեցված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտավորությունների կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտավորությունների ֆինանսավորման ծրագրերի վարում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման կամ նվազման դեպքում:
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջներին և ստանձնած պայմանագրային պարտավորություններին համապատասխան իրացվելիության ցուցանիշների ապահովում:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը կառուցվածքային ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում ալլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է կարճաժամկետ իրացվելի առևտրական նպատակներով պահպող արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից ու փոխատվություններից և այլ միջանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով պահպել իրացվելիության բավարար նակարդակ:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը վերահսկում է իրացվելիության դիրքերը և իրականացնում է կանոնավոր սրբես-թեստեր շուկայի սովորական ու արտասովոր պայմանները հաշվի առնող տարբեր սցենարների տեսանկյունից: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքերի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավորությանը շաբաթական կտրվածքով: Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժնի կողմից:

«Ամերիարանկ» ՓԲԸ
2015թ. երրորդ եռամյակի համար
ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

Խազ. դրամ	Թասմանք և միջն 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետամբ	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրամն համարժեներ	104,407,626	-	-	-	-	-	-	104,407,626
Թանարժություն մնաղների բանկային սուանդարտացված ձուլակուրներ	-	-	-	-	-	107,676	-	107,676
Հանույթի կամ վճարակ միջոցով իրական արժեքով չափող ֆինանսական գործիքներ	56,727	-	-	-	-	-	-	56,727
Վաճառքի համար մասշտեմ ֆինանսական ասախվեր	-	115,350	1,311,381	3,293,366	4,339,924	106,460	-	9,166,481
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	2,901,087	-	-	-	-	480,128	-	3,381,215
Հակադարձ հետուման պայմանագրերի գծով սասացվեր գործադրներ	3,237,965	-	-	-	-	-	-	3,237,965
Հաճախորդներին տրված վարկեր	5,472,887	11,413,716	61,288,644	155,209,494	42,204,202	-	6,736,132	282,325,075
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	53,814	30,165	3,182,353	5,461,216	-	-	-	8,727,548
Ֆինանսական վարձակայտրան գծով սասացվեր գործադրներ	87,488	161,441	521,898	1,411,167	47,466	-	-	2,229,460
Ֆակտորինգ գծով սասացվեր	2,126,988	2,846,830	1,189,795	-	-	-	-	6,163,613
Մինչև մարտն ժամկետը պահպան ներդրումներ	1,116,253	-	4,036,752	3,818,760	7,362,869	-	-	16,334,634
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյուրական ակտիվներ	-	-	-	-	-	2,706,906	-	2,706,906
Ընդամենը հարկային ակտիվ	-	-	505,544	-	-	-	-	505,544
Այլ ակտիվներ	1,204,736	241,429	1,140,407	-	-	342,541	-	2,929,113
Ընդամենը ակտիվներ	120,665,571	14,808,931	73,176,774	169,194,003	53,954,461	3,743,711	6,736,132	442,279,583
Պարագայություններ								
Իրական արժեքով շահույթի կամ վճարակ միջոցով չափող ֆինանսական գործիքներ	726,748	55,832	93,955	36,230	-	-	-	912,765
Հետքնան պայմանագրերի գծով վճարվեր գործադրներ	17,505,046	-	-	-	-	-	-	17,505,046
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	3,348,291	942,913	8,802,300	5,286,472	-	-	-	18,379,976
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և պահանմեր	92,344,296	22,497,083	110,482,360	20,786,685	86,971	-	-	246,197,395
Ստորագրա փոխառություններ	-	-	108,320	9,417,732	5,650,639	-	-	15,176,691
Այլ ներգրավված միջոցներ	3,071,392	23,357,857	9,649,585	49,066,352	9,176,444	-	-	94,321,630
Հետաձգված հարկային պարագայություններ	-	-	252,976	-	-	-	-	252,976
Այլ պարագայություններ	989,101	241,795	1,352,881	-	-	-	-	2,583,777
Ընդամենը պարագայություններ	117,984,874	47,095,480	130,742,377	84,593,471	14,914,054	-	-	395,330,256
Զուտ դիրք	2,680,697	(32,286,549)	(57,565,603)	84,600,532	39,040,407	3,743,711	6,736,132	46,949,327

«Ամերիարանկ» ՓԲԸ
2015թ. երրորդ եռամյակի համար
ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող այլուստակում ներկայացված է 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
 ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունը ճանաչված գումարների վերլուծությունն
 ըստ ակնկալվող մարման ակնկալվող ժամկետների:

Խազ. դրվագ	Թարմական և միջնամյա 1 ամիս	1-ից 3 ամիս			3-ից 12 ամիս			1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետամց	Հնարինություն
		1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	3-ից 5 տարի							
Ակտիվներ												
Դրամական միջոցներ և դրամն հասնակերթ մետաղների բանկային սպառաբարության ձևականություն	68,115,676	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68,115,676
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսավան ակտիվներ բանկերին տրված վարկեր և փոխառությունների	—	174,800	94,938	2,540,546	4,694,822	106,458	—	200,232	—	—	—	200,232
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսավան ակտիվներ բանկերին տրված վարկեր և փոխառությունների	515,026	—	—	—	—	—	—	642,827	—	—	—	1,157,853
Հակառակ հետազնան պայմանագրերի գծով սպառավելիք գումարներ	1,526,358	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,526,358
Համախորհներին տրված վարկեր Ալրեխտիվների գծով սպառավելիք գումարներ	23,724,390	15,903,586	68,656,203	137,469,520	29,891,193	—	—	—	3,164,057	—	—	278,808,949
Ֆինանսավան վարձակալության գծով սպառավելիք գումարներ	64,711	319,847	1,083,045	12,748,964	—	—	—	—	—	—	—	14,216,567
Ֆինանսավան վարձակալության գծով սպառավելիք գումարներ	78,448	159,251	721,791	1,804,744	88,336	—	—	—	—	—	—	2,852,570
Հակոստիվների գծով սպառավելիք գումարներ	1,473,248	1,728,506	1,279,265	—	—	—	—	—	—	—	—	4,481,019
Մինչև մարման ժամկետը պահպան ներդրումներ	—	1,867,550	2,013,887	5,121,613	6,032,480	—	—	—	—	—	—	15,035,530
Վաճառքի համար պահպան ակտիվներ	—	—	420,928	—	—	—	—	—	—	—	—	420,928
Հասանձված հարկային ակտիվներ	—	—	—	—	—	—	—	142,618	—	—	—	142,618
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյուրասկան ակտիվներ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,830,644
Այլ ակտիվներ	743,029	945,102	516,257	—	—	—	—	139,243	—	—	—	2,343,631
Ընդամենը ակտիվներ	96,240,886	21,098,642	74,786,314	159,685,387	40,706,831	4,062,022	3,164,057	399,744,139				
Պարտավորություններ												
Դրամական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով շափող ֆինանսավան գործիքներ	—	311,654	348,250	13,828	—	—	—	—	—	—	—	673,732
Հաղողնան պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	21,301,407	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21,301,407
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,421,026	8,054,028	8,314,471	9,644,653	453	—	—	—	—	—	—	27,434,631
Համախորհների ընթացիկ հաշիվներ և ապանդեր	106,658,123	24,697,543	67,861,804	9,373,482	105,979	—	—	—	—	—	—	208,696,931
Ստորագրա փիլտառություններ	—	283,194	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,380,080
Այլ ներգույնաված միջոցներ	164,630	2,087,516	32,251,611	37,954,427	7,937,356	—	—	—	—	—	—	80,395,540
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	—	—	685,795	—	—	—	—	—	—	—	—	685,795
Այլ պարտավորություններ	396,920	2,332,649	91,687	—	—	—	—	—	—	—	—	2,821,256
Ընդամենը պարտավորություններ	129,942,106	37,766,584	109,553,618	56,986,390	23,140,674	—	—	—	—	—	—	357,389,372
Զուտ դիրք	(33,701,220)	(16,667,942)	(34,767,304)	102,698,997	17,566,157	4,062,022	3,164,057	42,354,767				

Իրացվելության դիմուի կառավարման համար թանկի կողմից կիրառվող իմմնական խնդիրներից մեկը իրացվելի ակտիվների և ցափահանջ պարտավորությունների հարաբերակցության որոշումն է: Այս նպատակով իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ՀՀ կառավարման հաշիվների ընթացիկ հաշիվները և ցափահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի մարման ենթակա այլ պարտավորությունները: Ստորև ներկայացված է իրացվելի ակտիվների և ցափահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Առ 30 սեպտեմբեր (առողիտ չանցած)	149%	119%
Սիզիմը սեպտեմբերի համար (առողիտ չանցած)	150%	126%

Վերը նշված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաշափի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար:

31 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազեյան համաձայնագրի պահանջների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության նորմատիվ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում է 12%: 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
	Առողիտ չանցած	Առողիտ չանցած
Հիմնական կապիտալ		
Բաժնետիրական կապիտալ	25,447,680	25,447,680
Էմիսիոն եկամուտ	28,572	28,572
Գլխավոր պահուստ	4,127,146	4,127,146
Չբաշխված շահույթ	15,043,533	11,508,621
Նվազեցումներ	<u>(1,714,508)</u>	<u>(1,656,245)</u>
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	42,932,423	39,455,774
 Լրացուցիչ կապիտալ		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ	(290,857)	(132,315)
Ստորադասված փոխառություն (մայր գումար)	12,126,976	15,199,040
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	11,836,119	15,066,725
Ընդամենը կապիտալ	54,768,542	54,522,499
 Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	408,744,545	398,811,974
 Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (Ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	13.4%	13.7%

Ոխսկով կշռված ակտիվները չափվում են ոխսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ոխսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

32 Պարտավորվածություններ

Բանկը ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաշափերի և օվերլրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումն երրորդ անձնոց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի: Բանկը տրամադրում է նաև երաշխիքներ՝ գործելով որպես գործակալ արժեքների փոխառության և վարկավորման գործարքներում:

Վարկավորման պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ոխսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են վարկավորման պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված վարկավորման պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխիքների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կգրանցվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չիրականացնեն ստանձնած պարտավորությունները:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Երաշխիքներ	8,758,843	11,048,782
Ակրեդիտիվներ	100,400	139,292
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	7,129,053	6,698,182
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	3,552,930	6,163,643
Զօգտագործված օվերլրաֆտներ	<u>1,863,200</u>	<u>1,914,565</u>
	<u>21,404,426</u>	<u>25,964,464</u>

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային վարկավորման պարտավորվածությունները պարտադիր չեն, որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս վարկավորման պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը:

33 Գործառնական վարձակալություն

(ա) Վարձակալություն, որտեղ Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ

2015թ. և 2014թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարները հետևյալն են.

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Սինչև մեկ տարի ժամկետով	815,561	694,234
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	2,506,178	2,343,263
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	642,596	887,139
	3,964,335	3,924,636

Բանկը վարձակալում է մի շաբթ տարածքներ և սարքավորումներ գործառնական վարձակալության պայմաններով: Վարձակալության սկզբնական ժամկետը սովորաբար կազմում է հինգից տաս տարի՝ այդ ժամկետից հետո վարձակալության պայմանագիրը նորացնելու հնարավորությամբ: Վարձավճարները սովորաբար բարձրացվում են տարեկան կտրվածքով՝ շուկայական դրույթներին համապատասխանելու համար: Մեկից հինգ տարի ժամկետով վարձակալություններից 832,896 հազ. դրամ պայմանական վարձավճար է համարվում:

34 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Բանկն ապահովագրված է մինչև 6,950,100 հազար դրամի չափով՝ ապահովագրության յուրաքանչյուր տեսակի համար: Ապահովագրությունը ծածկում է Բանկի շենքերի և սարքավորումների, գործունեության ընդհատման և գույքին առնչվող երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունները, որոնք կարող են առաջանալ Բանկի գույքի կամ գործունեության հետ կապված պատահարներից:

(բ) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգայի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(գ) Հարկային պարտավորվածություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են պարզաբանումներ տարրեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել խիստ տույժեր, տուգանքներ և տոկոսագումարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս փաստերը Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջանել: Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնարանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնարանություններ, և հետևանքները կարող են էական ազդեցություն ունենալ ֆինանսական վիճակի վրա, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնարանությունները:

35 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է «Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ) Լիմիթիդ»-ը, որին պատկանում է բաժնետիրական կապիտալի 100%-ը: Բանկի վերջնական վերահսկող անձնն է հանդիսանում Ռուբեն Վարդանյանը:

Բանկի մայր կազմակերպությունը չի կազմում հանրությանը մատչելի ֆինանսական հաշվետվորյուններ:

(թ) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության հետ

Ստորև ներկայացված է աշխատակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ժամանակահատվածի համար:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	<u>2,051,030</u>	<u>1,149,002</u>

Այս գումարները ներառում են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների անկանոնիկ հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին տոկոսադրույթները 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2015թ. հազ. դրամ	Միջին տոկոսադրույթ, %	2014թ. հազ. դրամ	Միջին տոկոսադրույթ, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյուն				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	661,597	6.54%	567,065	6.9%
Այլ ակտիվներ	1,870	0.0%	1,503	0.0%
Ստացված ավանդներ	1,224,253	6.79%	1,119,864	7.0%
Երաշխիքներ	<u>33,160</u>	0.0%	<u>33,248</u>	0.0%

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթի կամ վնասի կազմում արտացոլված գումարները 2015 և 2014 թվականների սեպտեմբերի 30-ի համար:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	29,319	23,948
Տոկոսային ծախս	<u>(29,348)</u>	<u>(52,830)</u>

(զ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2015թ. շահույթում կամ վճարում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

Այլ կազմակերպություն	Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ				Այլ		
	Միջին տոկոսադր. հազ. դրամ		Միջին տոկոսադր. հազ. դրամ		Միջին տոկոսադր. հազ. դրամ		Ընդամենը հազ. դրամ
	հազ. դրամ	%	հազ. դրամ	%	հազ. դրամ	%	
Ֆինանսական վիճակի նախն հաշվետվորյուն							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	-	14,832,888	14.0% 14,832,888
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Հաճախորդների ընթացիկ հաշվներ և ավանդներ							
- Ընթացիկ հաշվներ և ցավահանց ավանդներ	52,684	0.0%	966,274	0.0%	6,810,507	0.0%	7,829,464
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	189,907	3.5%	15,494,733	12.8%	15,684,640
Ստորադաս փոխառություն	-	-	-	-	5,712,767	6.0%	5,712,767
Ֆինանսական վիճակի նախն հաշվետվորյունում շճանաշված միավորներ							
Տրված երաշխիքներ	-	-	-	-	18,598	0.0%	18,598
Գնման սփոց	-	-	-	-	29,736,770	-	29,736,770
Վաճառքի սփոց	-	-	-	-	29,735,923	-	29,735,923
Ծահույթ (Վճառ)							
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	63,831	-	63,831
Տոկոսային ծախս	-	-	(15,698)	-	(274,850)	-	(290,548)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	-	-	-	-	-	-	-

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2014թ. շահույթում կամ վճարում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

Մասին տեսական վիճակի մասին հաշվետվորության Ակտիվներ	Մայր կազմակերպություն		Մայր կազմակերպություններ		Հնդիանոր հսկողության տակ գումարող ընկերություններ և այլ կապակցված կողմեր		Հնդամներ հազ. դրամ	
	Միջին տոկոսադրույք, %		Միջին տոկոսադրույք, %		Միջին տոկոսադրույք, %			
	հազ. դրամ	դրույք, %	հազ. դրամ	դրույք, %	հազ. դրամ	դրույք, %		
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորության Ակտիվներ								
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	—	—	—	—	2,440,124	8.1%	2,440,124	
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցախանձ ավանդներ	52,828	0.0%	467,688	0.0%	9,353,839	0.0%	9,874,355	
- Ծամկետային ավանդներ	—	—	66,680	3.9%	516,769	6.6%	583,449	
Այլ պարտավորություններ	—	—	7,000	0.0%	593	0.0%	7,593	
Ստորադաս փոխառություններ	—	—	—	—	5,825,503	6.0%	5,825,503	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունում շճանաշված միավորներ								
Տրված երաշխիքներ	—	—	15,225	—	20,211	0.0%	35,436	
Ծահույթ (Վճառ)								
Տոկոսային եկամուտ	—	—	13,170	—	2,230	—	15,400	
Տոկոսային ծախս	—	—	(6,831)	—	(257,447)	—	(264,278)	
Ընդհանուր վարչական ծախսներ	—	—	—	—	(6,452)	—	(6,452)	

36 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

(ա) Հաշվապահական հաշվառման դասակարգում և իրական արժեք

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև տովորական գործարքում կատարվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց գնահատման ժամանակաշրջանի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների մարման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և դրամական միջոցների

զեղչված հոսքերի մոդելները, համեմատությունը նմանատիպ գործիքների հետ, որոնց համար առկա են շուկայական դիտարկելի տվյալներ և այլ գնահատման մոդելներ: Գնահատման մերժողներում օգտագործվող ենթադրություններն ու տվյալները ընդգրկում են ոչ դիմային և բազմային տոկոսադրույթներ, վարկային սփրեդեր և այլ ցուցանիշներ, որոնք օգտագործվում են գեղչային դրույթների, պարտատոմսերի գների չափման մեջ: Գնահատման մերժողների նպատակն է հասնել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրույթամբ ֆինանսական գործիքի գինը արտացոլող այն իրական արժեքի որոշմանը, որը կորոշվեր անկախ գործող շուկայի մասնակիցների կողմից:

Ավելի տարածված և պարզ ֆինանսական գործիքների, ինչպես, օրինակ՝ տոկոսադրույթի և արժութային սփուլերի իրական արժեքները որոշելու համար Բանկը օգտագործում է լայնորեն ճանաչված գնահատման մոդելներ, որոնք օգտագործում են միայն դիտարկելի շուկայական տեղեկատվությունը և չեն պահանջում դեկավարության լայն դատողություններ և գնահատումներ: Դիտարկելի գներն ու մոդելների տվյալները սովորաբար հասանելի են ցուցակված պարտատոմսերի և արժեքրեթերի, բորսաներում շրջանառվող ածանցյալ գործիքների համար, ինչպիսիք են տոկոսադրույթի սփուլերը:

Բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի չգնանշվող բաժնային արժեքրեթերի և ներքելի աղյուսակում բացահայտված ֆինանսական գործիքների, մոտավորապես հավասար են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: 2015թ.-ի սեպտեմբերի 30-ի դրույթամբ 106,458 հազար դրամ (2014 դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ: 106,458 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով վաճառքի համար մատչելի չգնանշվող բաժնային արժեքրեթերի իրական արժեքը չի կարող որոշվել:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումների հաշվեկշռային և իրական արժեքները 2015թ.-ի սեպտեմբերի 30-ի դրույթամբ.

<u>Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ</u>	<u>Իրական արժեք հազ. դրամ</u>
Հաճախորդներին տրված վարկեր	282,325,075
Սինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ	16,334,634
Ընդամենը	298,659,709
	295,408,714

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային և իրական արժեքները 2014թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ:

<u>Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ</u>	<u>Իրական արժեք հազ. դրամ</u>
Հաճախորդներին տրված վարկեր	278,808,949
Սինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ	15,035,530
Ընդամենը	293,844,479
	291,423,622

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելիս դեկավարությունը առաջնորդվել է

հետևյալ ենթադրություններով.

- 3.5% և 11.6%-16.4% զեղչման դրույքներ են կիրառվում համապատասխանաբար բանկերին տրված վարկերից ու փոխատվություններից և հաճախորդներին տրված վարկերից ակնկալվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերը գեղչելու համար;
- 5.5%-12% զեղչման դրույքներ են կիրառվում պարտավորություններից ակնկալվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերը գեղչելու համար:

(թ) Իրական արժեքի հիերարխիա

Բանկն օգտագործում է ֆինանսական գործիքների իրական արժեքների բացահայտման և գնահատման մեթոդների հետևյալ հիերարխիկ կառուցվածքը, որն արտացոլում է չափումների կատարման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. ակտիվ շուկաներում համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների գնանշումներ (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարրեր ելակետային տվյալներ, որոնք դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս մակարդակը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալ՝ գնանշվող գները նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շիամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մերոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս մակարդակը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա շիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարրերություններն արտացոլելու նպատակով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2015թ.-ի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյունում ճանաչված արժեքների վրա:

(հազ. դրամ)	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վճարի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	152,735	152,735
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(1,008,773)	(1,008,773)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Պարտքային գործիքներ	—	9,166,481	9,166,481
	—	8,310,443	8,310,443

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են

«Ամերիարանկ» ՓԲԸ
2015թ. Երրորդ եռամյակի համար
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեքների վրա:

(Խազ. դրամ)	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	ՀՆԳԱՄՆԵՐ
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վճարի միջոցով՝ չափող ֆինանսական գործիքներ			
- Պարտքային գործիքներ	–	866,172	866,172
- Ածանցյալ պարտավորություններ	–	(1,539,904)	(1,539,904)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Պարտքային գործիքներ	–	7,505,106	7,505,106
	–	6,831,374	6,831,374

2015թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այն ֆինանսական գործիքները, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով, սակայն որոնց համար իրական արժեքը բացահայտվում է, ներկայացված են իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակում: